

Planbeskrivning

Detaljplan för Tjurkö 15:1 m.fl.,
Store Lycke,
Tjurkö, Karlskrona kommun

Vad är en detaljplan?

En detaljplan reglerar hur mark och vatten får användas och hur bebyggelsen får se ut inom ett visst område. Detaljplanen innehåller information om vad man får göra för byggåtgärder inom planområdet.

Ett detaljplaneförslag upprättas och skickas på samråd i minst tre veckor efter godkännande av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden, MSN. Under samrådstiden ges berörda intressenter tillfälle att lämna synpunkter på förslaget. Efter samrådet upprättas en samrådsredogörelse som redovisar alla inkomna synpunkter samt hur kommunen ställer sig till dessa.

Efter samråd och eventuella revideringar samt efter godkännande av MSN ställs planförslaget ut i tre veckor för granskning innan detaljplanen antas. Om detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska granskningstiden dock vara minst 30 dagar. Synpunkter på förslaget ska lämnas till kommunen senast under granskningstiden. Den som inte inkommit med yttrande senast under granskningstiden kan komma att förlora sin rätt att överklaga. Efter granskningen upprättas ett granskningsutlåtande som redovisar alla synpunkter som inkommit under granskningstiden samt hur kommunen ställer sig till dessa.

Detaljplanen antas av kommunfullmäktige eller miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Sakägare, som inte fått sina inkomna synpunkter tillgodosedda, kan överklaga beslutet. Beslutet om att anta en detaljplan vinner laga kraft, när tiden för överklagande gått ut (tre veckor från protokoll om antagande anslagits) och ingen har överklagat. Mer detaljerad information om planprocessen finns på Karlskrona kommuns hemsida www.karlskrona.se.

Innehållsförteckning

Handlingar	5
Administrativa frågor	6
Bakgrund och syfte	7
Bakgrund.....	7
Planens syfte	7
Plandata	8
Sammanfattning av planförslaget.....	9
Tidigare kommunala ställningstaganden	10
Översiktsplan.....	10
Handlingsplan för bostadsförsörjning	10
Grönstrukturplan.....	11
Detaljplaner	11
Nuläge, planförslag och konsekvenser	11
Bebyggelse	11
Vattenområde	12
Naturmiljö	13
Kulturmiljö	21
Trafik	27
Service	31
Teknisk försörjning.....	32
Sociala aspekter	33
Gemensamma eller motstående intressen	35
Alternativ och andra ställningstaganden	35
Frågor bevakade av Länsstyrelsen.....	36
Riksintressen	36
Kommunöverskridande frågor	38
Strandskydd	39
Hälsa och säkerhet	42
Risker	48
Miljökvalitetsnormer	54
Miljömål.....	56
Ekosystemtjänster	57
Undersökning	57
Genomförande av detaljplanen	59
Organisatoriska frågor	59
Avtal.....	60
Tekniska frågor	60
Ekonomiska frågor.....	62

Fastighetsrättsliga frågor	62
Sammanfattande konsekvenser	64
Förklaring och motivering av planbestämmelserna	66
Användningen av allmän plats	66
Användning av kvartersmark	66
Användning av vattenområde	66
Egenskapsbestämmelser allmän plats	66
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark	67
Egenskapsbestämmelser för vattenområde	70
Genomförandetid	71
Medverkande tjänstemän	72

Handlingar

Karlskrona kommun

Planbeskrivning

Plankarta med bestämmelser

Illustrationsplan

Undersökning

Social konsekvensanalys

Kulturlandskapsanalys

Inventering av träd på fastigheten Tjurkö 15:1 med flera

Kartläggning översvämningsanalys av vägar i Karlskrona kommun mellan sträckan från Möcklö till Tjurkö

Bullerberäkningar

Länsstyrelsen Blekinge län

Länsstyrelsens yttrande över undersökningen

Sweco

Fastighetsförteckning

Grundkarta

DeepVision

Sjömätning

WSP

Trafikutredning

Översiktlig markteknisk markundersökning

Kompletterande miljöteknisk markundersökning

Kompletterande miljöteknisk markundersökning samt riskbedömning

Norconsult

Naturvärdesinventering och häckfågelsinventering

Dagvattenutredning

Ekoll

Groddjursinventering på Tjurkö

Sveriges Vattenekologer AB

Marin naturvärdesinventering i Store Lyckeviken, Tjurkö 2025

Enviroplanning

Fladdermusinventering för detaljplan Tjurkö 15:1, Karlskrona kommun

Administrativa frågor

Denna detaljplan handläggs enligt plan- och bygglagen (2010:900). Under framtagande av detaljplanen gäller Boverkets föreskrifter om detaljplan (BFS 2020:5) och Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning (BFS 2020:8).

Planförfarande

Denna detaljplan handläggs med ett utökat planförfarande.

Genomförandetid

Planens genomförandetid upphör att gälla tio år efter det datum planen vunnit laga kraft.

Preliminär tidplan

KSAU beslut om uppdrag	2024-03-30
MSN beslut om samråd	2026-06-11
MSN beslut om granskning	Fjärde kvartalet 2026
MSN beslut om antagande	Andra kvartalet 2027
Laga kraft	Tredje kvartalet 2027

Under förutsättning att eventuella besvär mot detaljplanen kan lösas kan ovanstående tidplan gälla.

Bild 1. Planprocessen för utökat planförfarande.

Bakgrund och syfte

Bakgrund

Karlskrona kommun har ett stort omland av skärgård som består av 1 650 öar, kobbar och skär. I skärgården finns det både mindre orter, jordbruksområden, fiskeverksamheter, områden för besöksnäringen samt säregen natur. Kommunens ambition är att bibehålla och utveckla en levande skärgård och på så sätt förstärka Karlskronas unika värden med skärgården. Det finns flera mindre orter och samhällen i Karlskronas skärgård där möjlighet finns till fortsatt utveckling. En hållbar utveckling för en levande skärgård sker primärt genom att bebyggelse koncentreras till strategiskt goda lägen i anslutning till befintlig bebyggelse och infrastruktur för att stärka underlaget för service och kollektivtrafik. Tjurkö är en av de platser i skärgården som pekats ut i översiktsplanen som ett strategiskt bra läge där en koncentration av bostäder föreslås.

Tjurkö har idag inget kommunalt vatten och avlopp. Befintliga permanent- och fritidsfastigheter har därför idag privata VA-lösningar. Kommunen beslutade 2025-03-27 om ny vattentjänstplan. Enligt 6 § lag om allmänna vattentjänster (LAV) är det kommunens skyldighet att ordna vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Karlskrona kommun har gjort en behovsanalys för att identifiera vilka bebyggelseområden som omfattas av LAV 6 §. Med hjälp av geografiska informationssystem (GIS) har ett antal kriterier analyserats, såsom befolkningstäthet, grundvatten och risk för påverkan på vattenskyddsområde. Som resultat erhöles elva områden som anses falla under 6 § LAV, alltså områden där kommunen är skyldig att ordna vattenförsörjning. I topp på listan över de elva områdena ligger fem områden på Tjurkö. Sjöledningarna föreslås anläggas från Sanda på Sturkö till norra Tjurkö, med pumpstation och tryckstegring på Tjurkö. Borttagandet av separata VA-lösningar innebär en stor vinst för miljön.

Kommunstyrelsens allmänna utskott (KSAU) beslutade 30 april 2024 att ge kommunledningsförvaltningen i uppdrag att beställa ny detaljplan.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att pröva möjligheten att uppföra nya bostäder på Tjurkö i form av småhus i varierande utformning för att på bästa sätt kunna möta framtida efterfrågan på bostäder. Området kring Store Lycke är även intressant för en ny småbåtshamn. Norra Tjurkö är lämpligt för exploatering då avståndet till Trossö med båtpendel endast är 10 minuter. Syftet med detaljplanen är även att skydda värdefull natur- och kulturmiljö.

Tidigare kommunala ställningstaganden

Översiktsplan

I Översiktsplan 2050 pekas området ut som utveckling av funktionsblandad bebyggelse med fokus på rad-, parhus och villor. För området anges även att hänsyn bör tas till riksintresse för kulturmiljövård (Herrgården, Tjurkö stenhuggeri). Området kring Store Lyckeviken är även intressant för en ny hamnlokalisering.

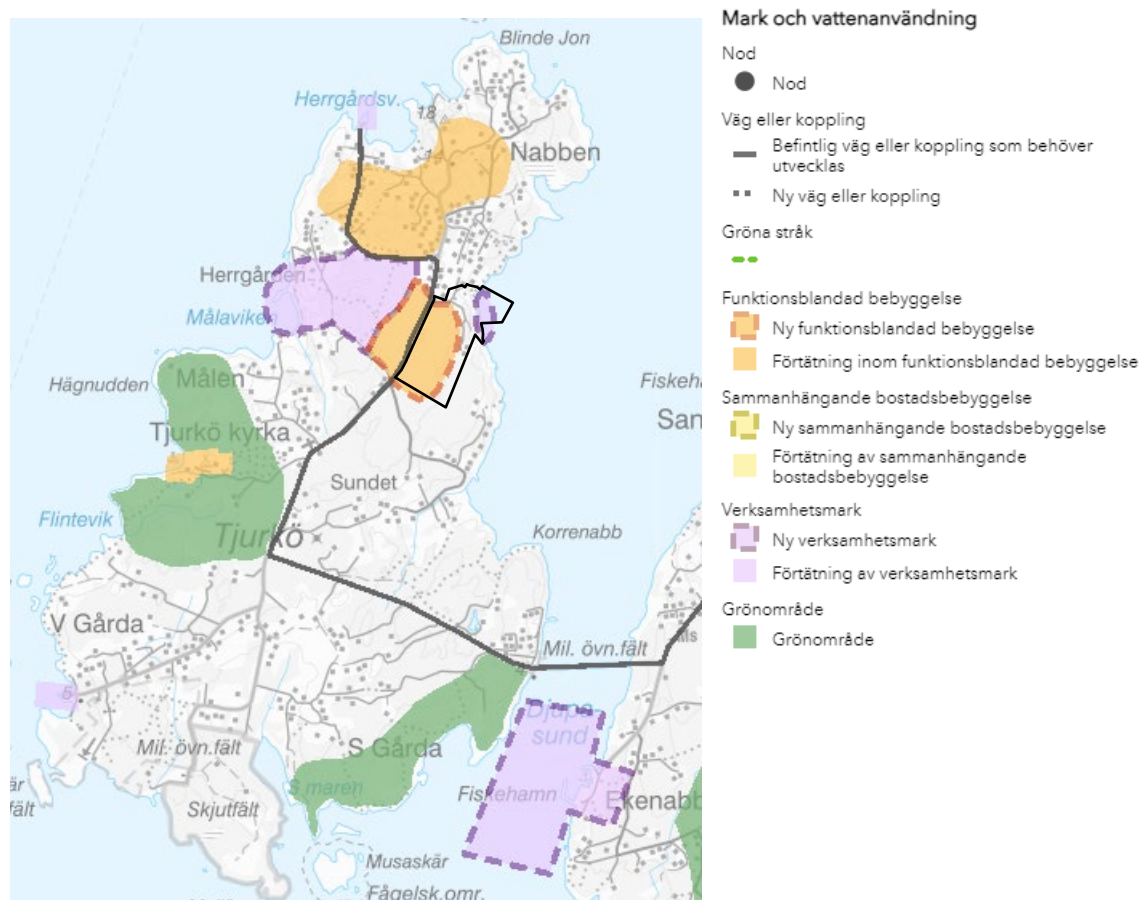

Bild 4: Utdrag ur översiktsplan 2050 med planområdet markerat med svart.

Handlingsplan för bostadsförsörjning

Handlingsplanen för bostadsförsörjningen är kommunens strategiska styrdokument för att säkerställa goda bostäder, en långsiktigt hållbar befolkningsutveckling och attraktiva boendemiljöer i hela Karlskrona kommun. Förslaget till ny detaljplan på Tjurkö ligger väl i linje med handlingsplanens inriktning för skärgårdsområden, där efterfrågan främst gäller småhus för personer mitt i livet, barnfamiljer och pensionärer. Planförslaget möjliggör nya småhus i varierad utformning i anslutning till befintlig bebyggelse, vilket stärker Tjurköns attraktivitet och bidrar till de kommunövergripande målen om bostadsförsörjning och hållbar tillväxt.

Grönstrukturplan

Området är inte utpekade eller särskilt omnämnt i Karlskrona kommuns grönstrukturplan från 2010.

Detaljplaner

På Tjurkö finns idag inga detaljplaner.

Nuläge, planförslag och konsekvenser

Bebyggelse

Befintlig och ny bebyggelse

Nuläge

Inom planområdet finns idag endast två friliggande enbostadshus i planområdets östra del. Strax norr om planområdet finns ett större område med karaktär av fritidshusbebyggelse. Läs mer om bebyggelsen under avsnittet ”Riksintresse för kulturmiljövård, kulturhistoriska lämningar och värdefull bebyggelse”.

Planförslag och konsekvenser

Ny bebyggelse inom planområdet har anpassats utifrån riksintresset för kulturmiljövård och dess karaktäristiska bebyggelse. Läs mer om bebyggelsen under avsnittet ”Riksintresse för kulturmiljövård, kulturhistoriska lämningar och värdefull bebyggelse”.

Byggnadsteknik

Inga grundläggning- eller sättningsproblem bedöms finnas och ny bebyggelse bedöms kunna uppföras med platta på mark. Läs mer under ”geotekniska förhållanden” nedan.

Tillgänglighet

Den nya bebyggelsen ska uppfylla kravet på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga enligt plan- och bygglagen och BBR (Boverkets byggregler). Merparten av området och där nya vägar och bebyggelse föreslås är relativt flackt. Goda förutsättningar finns därmed att området blir tillgängligt.

Landskapsbild

Nuläge

Planområdet utgörs av blandlövskog med mycket berg i dagen. Terrängen är svårframkomlig med mycket växtlighet. I området finns endast två befintliga

enbostadshus. Planområdet karaktäriseras av ett flertal stenmurar, en stor mängd stenbrott och skrotstenar som lämnats efter stenbrytningen.

Planförslag och konsekvenser

Ny bebyggelse och nya vägar kommer anpassas och placeras utifrån terräng, lämningar från stenindustrin och närliggande bebyggelse. Detta säkerställs genom bestämmelse om höjd på vägar och att ny bebyggelse ska placeras och utformas så att ingrepp i terräng och påverkan på lämningar från stenindustrin begränsas. Stora områden kommer dessutom bevaras som naturmark. Ny bebyggelse förses med ett flertal bestämmelser för att anpassas till de värden som finns utpekade i riksintresset för kulturmiljövården.

Omgivningspåverkan (utsikt, sol och skuggning)

Nuläge

Från Sturkö upplevs denna del av Tjurkö som en lågt exploaterad ö med sammanhängande naturområden.

Planförslag och konsekvenser

En exploatering inom planområdet kommer troligtvis påverka vyn från Sturkö. Tjurkö kommer delvis få en annan karaktär vid exploatering av ett sammanhängande bostadsområde. Bebyggelsens skala har anpassats efter förhållandena så öns siluett inte får för stor påverkan.

Vattenområde

Småbåtshamn

I Karlskrona kommuns vision finns fem utvecklingsområden. Två av dem är ”Attraktiv livsmiljö” och ”Upplevelsernas Karlskrona”. En av Karlskronas största styrkor är läget mitt i skärgården och de goda förutsättningarna för ett lättillgängligt fritidsbåtliv. Den lättillgängliga skärgården är för många ett starkt skäl till att välja att bo i kommunen. Ett väl fungerande fritidsbåtliv är därför en viktig del i arbetet för att nå kommunens vision. Karlskrona kommun arbetar därför med ambitionen att det ska vara så enkelt som möjligt att ha egen båt och vistas i Karlskronas skärgård. De viktigaste förutsättningarna för det är att det finns bryggplatser tillgängliga på sommaren samt plats att förvara sin båt på vintern. Kommunen arbetar därför kontinuerligt med att skapa fler platser för detta. Kommunen ser mycket positivt på utveckling av bostadsnära bryggor och båtplatser.

Nuläge

Planområdet omfattas av vattenområde. Området ligger i Store Lyckeviken och är utpekad i översiktsplanen (Översiktsplan 2050) som lämplig plats för ny småbåtshamn. Platsen är som namnet tyder en vik och är därmed till viss del skyddad för vågor och vind. Store Lyckeviken är redan en etablerad plats för bryggor och ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse samt förslagen ny bebyggelse inom planområdet.

Planförslag och konsekvenser

I vattenområdet har en sjömätning gjorts för att studera djup och bottenbeskaffenhet. Det har även gjorts en naturvärdesinventering samt undersökning gällande föroreningar i sediment. Vad gäller den sistnämnda är föroreningshalten i sedimenten måttlig/medelhög, vilket endast innebär att man behöver tänka sig för vid anläggandet. Vid anläggandet bör åtgärder planeras och genomföras så att föroreningar inte sprids. Ingrepp i sedimenten kan minimeras genom att tex anlägga flytbryggor förankrade med tyngder.

I den marina delen av naturvärdesinventeringen konstaterades att delar av vattenområdet har höga naturvärden. I dialog med länsstyrelsen gör kommunen bedömningen att värdena dock inte är unika för Blekinges skärgård. Trots detta är det viktigt att begränsa skadan på bottenväxter så gott det går. Utifrån kunskap från sjömätningen om vattenområdets djup har flytbryggorna placerats för att undvika behov av muddring och därmed minska risk för betydande påverkan på växt- och djurliv. Av den anledningen har bryggorna dessutom bara en landförbindelse. Om båtar i stället skulle läggas vid ett stort antal utspridda privata bryggor (som ofta är anlagda på grunt vatten) skulle påverkan på bottenmiljön bli större än det alternativ som nu föreslås.

Utifrån den samlade bedömningen av det underlag som tagits fram för vattenområde bedöms en småbåtshamn kunna anläggas utan att medföra betydande skada på växt- och djurliv eller människors hälsa. Hamnen är tänkt att användas av fritidsbåtar i varierande storlekar. Att tillskapa båtplatser med gångavstånd till de nya bostäderna ökar attraktiviteten och kan vara en bidragande faktor för att flytta till Tjurkö. En båtplats i närheten av sin bostad är även en stor fördel då Tjurkö ligger längst ut i kedjan av öar med broförbindelser. Avståndet via sjöväg till Trossö är endast ca 3,3 km, medan avståndet via bilväg är ca 31 km. Det är även en stor tillgång med en hamn om räddning behöver ske via sjövägen.

Naturmiljö

Mark och topografi

Merparten av marken ligger på en höjd på ca +16 till +17 meter över havet. Mot nordöst sluttar det sedan kraftigt ner mot havet. Marken intill strandlinjen ligger på ca +0,5 till +1 meter. Områdets topografi och markhöjder föreslås bevaras i största mån. Plankartan har försetts med bestämmelse om höjd på vägar och att ny bebyggelse ska placeras och utformas så att ingrepp i terräng och påverkan på lämningar från stenindustrin begränsas. Stora delar bevaras som natur och strandskyddet 100 meter kommer fortsätta gälla för merparten av området.

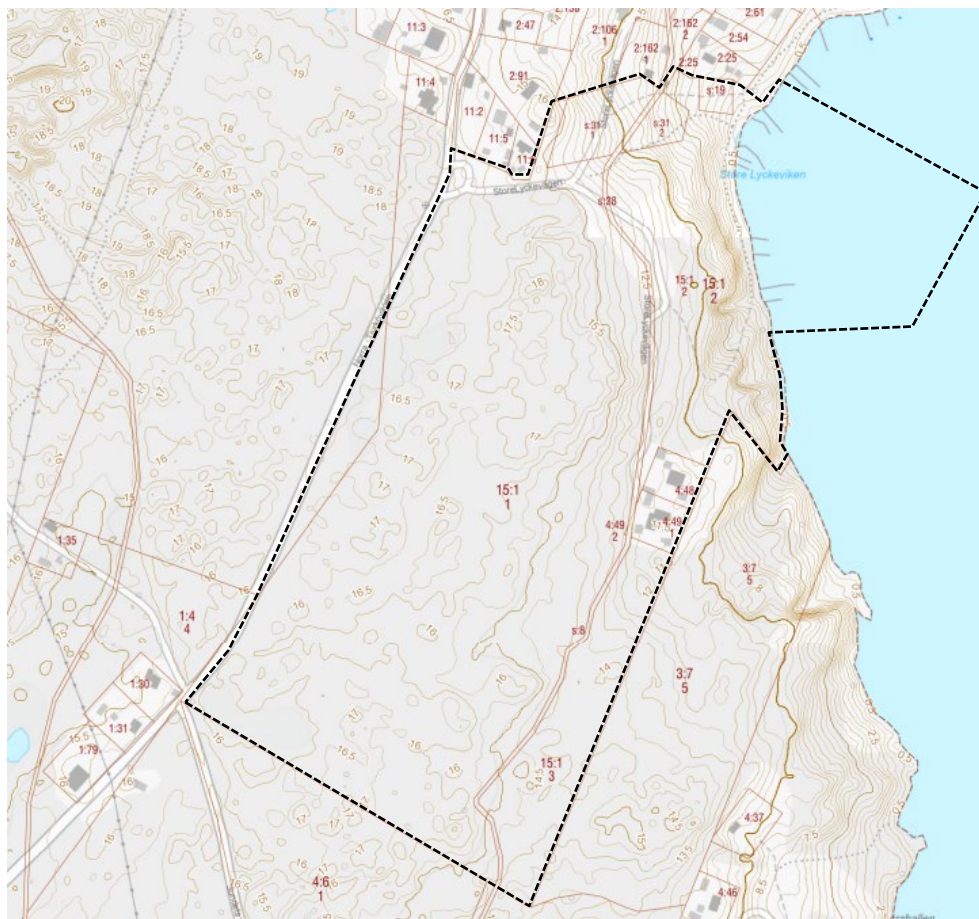

Bild 5. Karta med höjdkurvor.

Geotekniska förhållanden

Nuläge

Enligt SGU:s jordartskarta består marken i området huvudsakligen av urberg (rött). Merparten av marken är blockfattig till normalblockig morän (prickad yta). I öster, vid kusten är marken blockfattig. Mindre delar (ljusblått) inom planområdet består av normalblockig sandig morän. Enligt SGU:s jorddjupskarta bedöms jorddjupet vara 0 meter till berg i områdena med urberg, det vill säga berg i dagen, medan jorddjupet bedöms vara ca 0–1 meter till berg i de områden som består av endast sandig morän. Att jordtäcket är mycket tunt i området framgår även i utförda miljötekniska markundersökningar (WSP). Vid uppställningsplatsen nåddes berg vid ca 0,2 meter till 1 meters djup, det här området består även av utfyllnadsmassor.

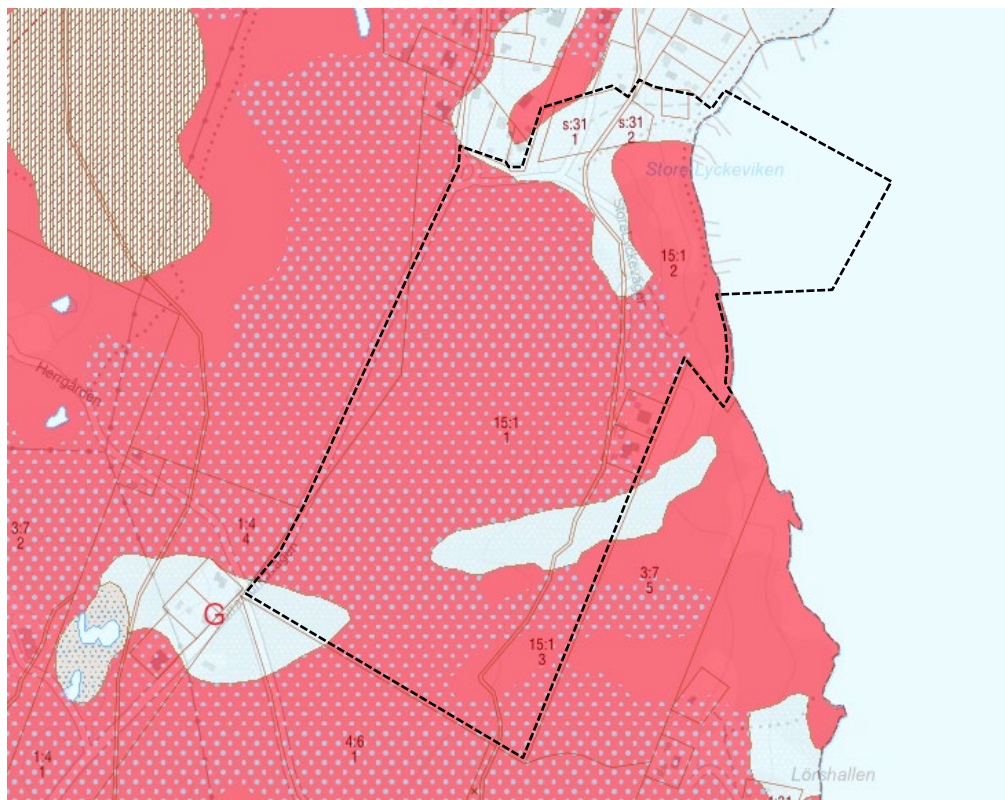

Bild 6. SGU:s jordartskarta med planområdet markerat med streckad svart linje.

Planförslag och konsekvenser

Eftersom området huvudsakligen utgörs av urberg och blockfattig–normalblockig morän, vilka båda generellt ger stabila och bäriga markförhållanden, bedöms marken ha låg riskprofil och välkända egenskaper. SGU:s vägledning visar att just dessa marktyper normalt ger goda förutsättningar för byggnation utan avancerade geotekniska åtgärder. Dessutom är jorddjupet mycket tunt i området. Inga grundläggnings- eller sättningsproblem bedöms därmed finnas och ny bebyggelse bedöms kunna uppföras med platta på mark. Med hänvisning till ovan bedöms en detaljerad geoteknisk utredning inte krävas under planarbetet. En mer detaljerad geoteknisk undersökning kan dock krävas i genomförandeskedet.

Natur

Större delen av marken inom området är hållmark med tunt jordlager och med vegetation som domineras av ljung, renlavar och mossor och inslag av hävdgynnad flora. I träd- och buskskiktet återfinns senvuxna ekar, tallar, björkar, aspar och enar. I området finns flera lämningar kopplade till stenindustrin, bland annat ett antal vattenfyllda stenbrott med omgivande videbuskage samt ett flertal skrotsten-samlingar. I sydväst finns ett kärr med mer flackt utseende och annan vegetation som skiljer sig från de vattenfyllda stenbrotten. Naturen är negativt påverkad av igenväxning men på de mer öppna partierna i norr växer bestånd av det starkt hotade gräset ekorrsvingel.

Träd

En inventering av träd inom området har gjorts (Karlskrona kommun, 2025-06-18). Under inventeringen noterades att det finns delvis tätt med buskar och träd av en, vide, björk, ek, tall och asp, men de flesta träden bedöms inte vara så gamla eller

vara så grova att de är skyddsvärda utan flera är i stället av igenväxningskaraktär. Enligt uppgifter har marken tidigare öppnats upp för bete men med upphört bete har området med åren vuxit igen.

Vid inventeringen i fält har tre aspar noterats som bedöms vara ”särskilt skyddsvärda” och ytterligare tre aspar som bedöms vara ”skyddsvärda” enligt Länsstyrelsen Blekinges definition. Utöver dessa har även två ”naturvärdesträd” enligt Skogsstyrelsens definition registrerats, varav en oxel och en asp.

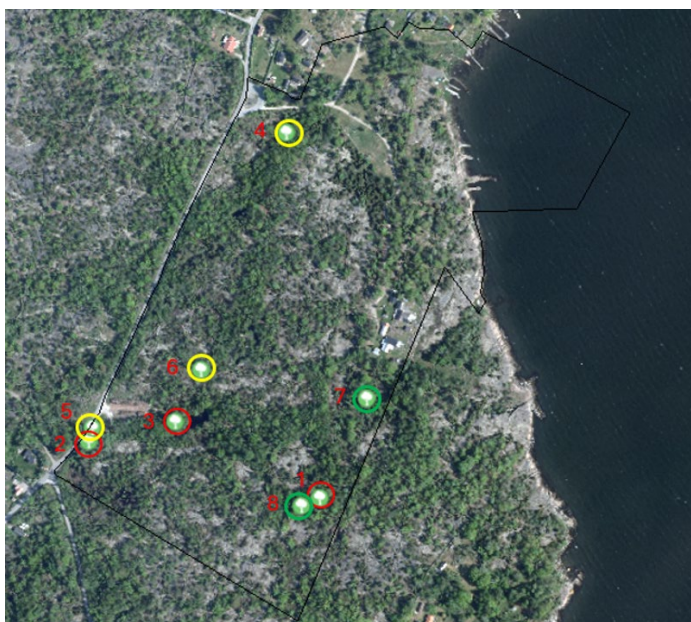

Bild 7. Karta med träd som registrerats i området. Särskilt skyddsvärda träd är markerade med röda ringar, skyddsvärda träd med gula ringar och naturvärdesträd med gröna ringar.

De *särskilt skyddsvärda* och *skyddsvärda* asparna växer antingen där det är blötare eller mer näringsrikt med tjockare jordlager. Där asparna växer finns även yngre asp som har potential att utvecklas till grövre aspar som kan bli boträd för fåglar och fladdermöss i framtiden. Flera av ekarna växer på hållmark, är lågvuxna och inte speciellt grova men kan ändå vara äldre på grund av den magra jorden, så kallat senvuxna träd.

Planförslag och konsekvenser

Tre av träden planläggs inom Allmän plats – Natur, vilket säkerställer att de bevaras inom grönområde. De övriga tre är placerade på kvartersmark. Kommunen kommer vid senare skede ansöka om samråd med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB för fällning av träden.

Eftersom det är brist på boträd i området, föreslås aspar sparas och holkar sättas upp. Målsättningen är även att spridda ekar och enbuskar sparas för att bevara karaktären i området. Dock behövs en gallring och röjning göras i området, då flera träd och buskar är negativt påverkade av igenväxning. Ovan nämnda åtgärder avses ske inom mark som sparas och planläggs ”Natur” och följas upp genom en skötselplan som tas fram för naturområdena.

Groddjur

En groddjursinventering genomfördes inom planområdet 16–17 april 2025. (Ekoll AB, 2025-04-30). Under inventeringen kunde det konstateras att planområdet generellt har dåliga förutsättningar för groddjurens möjligheter till lek medan förekomsten av möjliga övervintringsplatser och spridningsmöjligheter är mycket goda. När det gäller övervintring och spridningsmöjligheter finns såväl stenhögar som riklig förekomst av död ved. Förutsättningarna för lyckad reproduktion begränsas till stor del av att de flesta vatten är relativt sura (har ett låg pH-värde). Dessutom är vattenhållningen dålig, det finns lite eller ingen vattenvegetation och vatten är till stor del beskuggade. I endast ett av de inventerade vatten kunde förekomst av groddjur konstateras. På kvällen hördes en spelande hane av åkergroda i vatten nr 4 (se karta nedan). Ingen rom av någon groddjursart observerades vid inventeringen.

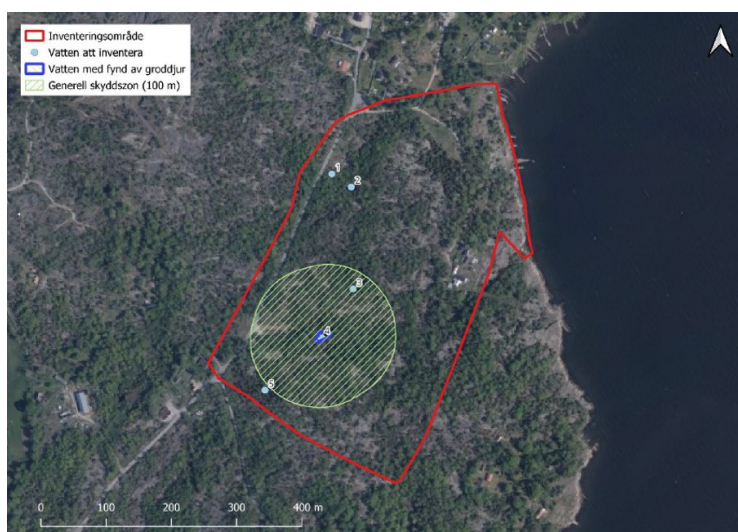

Bild 8. Förekomst av groddjur (åkergroda) inom planområdet (vatten nr 4). På kartan redovisas en föreslagen skyddszon på 100 m runt lekvattnet där även lämpliga viloplats och intilliggande vatten bör bevaras.

Våtmark nr 3 har åtminstone någon vattenvegetation i södra delen och mycket goda förutsättningar för övervintring i stenhögarna intill och detta vatten bör också fräntas från exploatering.

Planförslag och konsekvenser

Våtmark nr 3 (se karta ovan) föreslås i likhet med groddjursinventeringen fräntas exploatering och planläggas Allmän plats - Natur. Likaså gäller våtmark nr 4 (där åkergroda påträffats). I inventeringen har en skyddszon om 100 meter föreslagits runt våtmarken. Karlskrona kommun bedömer dock att föreslagen skyddszon som är ritad som en cirkel kan justeras till föreslagen exploatering. Ett större sammanhängande naturområde sparas som innefattar våtmark 3 och 4 och naturmark mellan dessa vattenområden. Norr om våtmark 3 sparas även ett större sammanhängande parti som natur med lämpliga livsmiljöer för groddjur (stenhögar, stenmurar, död ved, träd och buskar). Raserings av stenmurar och stenhögar kommer ske under perioden 1 maj till 30 september för att undvika att skada övervintrande djur.

Fladdermöss

Fladdermusinventeringen inom Tjurkö 15:1 visar att området hyser sex noterade arter, där dvärgpipistrell är den vanligast förekommande. Inventeringen visar att kärren i den södra delen av planområdet utgör den viktigaste miljön för fladdermöss, särskilt under yngelsäsongen. De södra kärren tillför värden genom att erbjuda sötvatten i en skyddad, mörklagd miljö med omgivande träd- och buskvegetation, vilket skapar funktionella jaktmarker och ökar insektstillgången. Inga kolonier eller övervintringsplatser har påträffats, men området används som födosöksområde. För att säkerställa fladdermössens fortsatta tillgång till dessa värden rekommenderas att de södra vattenmiljöerna bevaras eller återskapas och att mörklagda gröna stråk bibehålls.

Planförslag och konsekvenser

Flera vattenmiljöer i området sparas, bland annat ovan nämnt kärr i södra området. Miljöerna sparas genom att de ingår i större område som planläggs Allmän plats - Natur. Detta gör att tillgången till vatten för fladdermössen kvarstår. Kommunen kommer ansvara för skötseln av naturmarken och avser att ta fram en skötselplan. I skötselplanen kommer anges att vegetation ska bevaras runt kärret samt att området behålls mörklagt. En del vegetation av igenväxningskaraktär behöver röjas bort för att öka den vattenhållande förmågan vilket kommer beskrivas i skötselplanen. Tre hålträd av aspar som noterats i fält kommer sparas inom naturområdet. Rasing av stenmurar och stenhögar kommer ske under perioden 1 maj till 30 september för att undvika att skada övervintrande djur. Med hänvisning till ovan bedöms ett genomförande av detaljplanen kunna ske utan negativ påverkan på fladdermusfaunan.

Naturvärdesinventering på land

En naturvärdesinventering på land har gjorts som visar att det finns biotoper inom området som har höga, påtagliga och vissa naturvärden (se karta nedan). De flesta naturvärdesbiotoper har vissa eller påtagliga naturvärden men två naturvärdesbiotoper på torr gräsmark har sammanlagda biotop- och artvärden som kvalificerar för högt naturvärde (klass 2). Inom dessa två områden finns bland annat det starkt hotade gräset ekorrsvingel (EN). Området kan vara ett av de starkaste fästena i landet för arten och biotopen bör bevaras intakt.

En stor del av inventeringsområdet utgörs av hållmarker med igenväxningsytor däremellan där en långsam förbuskning pågår. Behov av röjning/bete/hävd föreligger om man ska kunna bevara naturmiljöer med lång kontinuitet som påtagligt bidrar till biologisk mångfald. I vissa biotoper inom området ser man ännu rester från historiskt bete och hävd i biotoper där torr och tunn grässvål dominerar, vilket indikerar en längre kontinuitet i miljön. Ett tydligt exempel på detta är förekomst av ekorrsvingel som nämnts ovan.

Strandmiljön längs havet utmed områdets östra kant är en småskalig heterogen biotop med både klippor, stenbryggor och sandstränder. Det är inte en ovanlig biotop i Blekinges skärgård men likafullt en påtagligt värdefull miljö för biologisk mångfald. Den värdefulla strandmiljön fortsätter också ut i havet.

Bild 9: Resultat från naturvärdesinventering (Norconsult, 2025).

Planförslag och konsekvenser

Områden med höga naturvärden bevaras och planläggs Allmän plats – Natur. Kommunen kommer att ta fram en skötselplan för området där skötsel av gräsyrtorna finns med samt hur röjning av området ska ske. Att röja vegetationen ligger i linje med kommunens ambition att skapa en vandringsled och synliggöra lämningar från stenindustrin. På de ytor där ekorssvingel växer är det viktigt att skötseln fokuserar på att hindra igenväxning och undvika gödsling. En gödslande effekt som ska undvikas är regelbunden gräsklippning.

Häckfågelinventering

I naturvärdesinventeringen gjordes även en häckfågelinventering. Inventeringen visade att området har ett fågelliv av måttliga värden och hyser en fågelfauna som är ganska typisk och representativ för de biotoper som förekommer inom området. Området hyser endast ett fåtal arter som bedöms vara extra skyddsvärda, och samtliga dessa arter är relativt vanligt förekommande.

En exploatering inom planområdet bedöms i utredningen ha lite påverkan på den gynnsamma bevarandestatusen, såväl lokalt som nationellt, för de fågelarter som förekommer i området. Vid exploateringar påverkas dock fågelfaunan alltid negativt till följd av störning och/eller förlust av lämpligt häcknings- och födosökshabitat. För att minska negativ påverkan på fågelfaunan kan åtgärder vidtas för att kompensera vid en eventuell exploatering. Exempelvis kan träd som avverkas i

samband med en exploatering lämnas kvar i närområdet, att högstubbar skapas och att holkar anpassade för olika arter sätts upp.

Planförslag och konsekvenser

Kommunens ambition är att genomföra ovan nämnda kompensationsåtgärder, vilket kommer ingå i skötselplanen. Tre hålträd och en grupp av döda stående aspar som noterats i fält kommer sparas inom naturområdet. Avverkningen kommer ske utanför den allmänna häckningsperioden 1 april – 31 juli.

Naturvärdesinventering i vatten

Vattenområdet i Store Lyckeviken hyser höga naturvärden med utbredda och täta växtsamhällen av både makroalger och kärlväxter. Ålgräsängar förekommer i stora delar av området och uppvisar täckningsgrader upp till 75 %, vilket gör dem särskilt värdefulla då ålgräs är en skyddsvärd naturtyp. Vegetationen är artrik och omfattar bland annat borstnate, hårsärv och sudare, och strukturerande växtlighet förekommer ned till cirka 5 meters djup. Omkring 60 % av vattenområdet bedöms ha höga naturvärden, framför allt på 3–5 meters djup där ålgräset är mest utbrett. Bottnarna är i stort sett naturliga, även om stränderna visar viss påverkan från bryggor och stenpirar. Referensområdet norr om viken uppvisar liknande växtsamhällen, vilket visar att naturvärdena är representativa för denna kuststräcka.

Länsstyrelsen har tagit del av rapporten och instämmer i bedömningen om naturvärdena. Länsstyrelsen framförde att de årligen genomför relativt omfattande inventeringar och övervakning av vegetationstäckta bottnar i Blekinges kustvatten och har samlat på sig ett ganska omfattande referensmaterial. Mot bakgrund av detta kan konstateras att det växtsamhälle man fann i det undersökta området inte är unikt, utan ungefär vad man kan förvänta sig i ett sådant område. Länsstyrelsen har vidare framfört att ålgräsängar troligen inte är en speciellt hotad naturtyp i Blekinge, som t.ex. västkusten där man har förlorat en mycket stor del av ålgräsängarna.

Planförslag och konsekvenser

Vattenområdet har höga naturvärden, dock bedöms det inte vara unikt för vår skärgård. Trots detta är det viktigt att begränsa skadan på bottenväxter så gott det går. Vattenområdet har även undersökts vad gäller djupet (sjömätning). Framtaget förslag på placering och utformning av brygga har anpassats så att muddring undviks. På detta sätt begränsas skadan på bottenväxterna. Småbåtshamnen föreslås av denna anledning också att anslutas med enbart en brygga mot strandlinjen. Om båtar i stället skulle läggas vid ett stort antal utspridda privata bryggor (som ofta är anlagda på grunt vatten) skulle påverkan på bottenmiljön bli större än det alternativ som nu föreslås. Strandskyddet kommer fortsätta gälla utanför den nya bryggan, vilket innebär ett fortsatt starkt skydd för existerande djur- och växtliv och minskad nyetablering av privata bryggor.

Rekreation

I området finns ett stort antal lämningar från stenindustrin i form av ytliga stenbrott, skrotstenshögar, stenmurar och husgrunder. De är en del av riksintresset för kulturmiljövården och har ett högt rekreativt värde. Dock är många lämningar igenväxta och därmed varken särskilt synliga eller tillgängliga. Området har därmed

potential till höga rekreativa värden. Dessutom är planområdet beläget i närheten av stenindustrins kärna vid Herrgården där de stora stenbrotten finns.

Förutom lämningarna är det tydligt att havet har ett högt rekreativt värde. En utsiktsplats har skapats precis ovan bergskanten med fina utblickar över havet. Det finns även en stig som leder ner mot strandlinjen som fortsätter norrut förbi planområdet. Nere vid strandlinjen finns ett flertal mindre, privata bryggor.

Planförslag och konsekvenser

En kulturlandskapsanalys har gjorts för området där områdets högsta värden kopplade till stenindustrin har avgränsats och klassats. Planförslaget har i mycket hög grad anpassats till lämningarna och stora ytor avses bevaras som naturmark (Allmän plats – NATUR). I det största naturområdet planeras en vandringsled skapas som binds samman med den vandringsled som finns vid Herrgården och som sedan också fortsätter vidare förbi planområdet. De lämningar som finns inom planområdet avses även röjas från vegetation och kommer därmed bli både mer fysiskt tillgängliga och synliga. Dessutom planeras s.k. lekotoppmöjligheter (naturliga lekplatser) skapas i området, vilket ökar möjlighet till lek och rekreation för barn. Eftersom området idag inte är tillgängligt dels på grund av att det är väldigt snårigt och då lämningar är igenväxta samt dels då det inte finns någon anordnad vandringsled, bedöms dessa åtgärder öka möjligheten till rekreation väsentligt.

Idag råder strandskydd 100 meter från strandlinjen, vars ena syfte är att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden. Kommunens ambition är att hela strandområdet ska bevaras och allmänheten ska fortsätta ha tillgång till området. Plankartan reglerar därmed att området endast får användas som naturområde (Allmän plats - NATUR) och strandskyddet kommer kvarstå för hela strandområdet. Detaljplanen medger även att en ny småbåtshamn kan anläggas, vilket ökar möjligheten till rekreativa värden för fler.

Kulturmiljö

Områdets historia

Tjurkö har en rik historia, från att vara en typisk skärgårdsö med jordbruk och fiske, till att bli ett centrum för stenindustri på 1800-talet. Stenindustrin förändrade landskapet och skapade ett nytt samhälle baserat på lönearbete. Spåren från den industriella tiden och även de många mindre privata stenbrotten är fortfarande en viktig del av Tjurkös karaktär. Stenbrytning i större skala på Tjurkö drogs igång av en f. d. preussisk fortifikationsofficer, F. H. Wolff, som köpte mark på norra Tjurkö 1862. Från 1870-talet nyttjades tvångsarbetare från Kronoarbetskåren vid brotten. Runt stenindustrin växte det fram en bebyggelse med bland annat kontor, logement, restaurationshus och kaserner.

Den ursprungliga industribrytningen av byggsten gjordes i öppna ytbrott runt om på ön. Spår efter dessa ytbrott finns över hela ön och är viktiga delar av de kulturhistoriska uttrycken. Denna brytningsform höll i sig ända fram till att produktionen ändrade inriktning mot gatsten. Övergången till gatstensproduktion gav en förändring i hur stenen bröts och därmed fick även landskapet ett förändrat

utseende. När produktionen riktades in på gat- och kantsten gick brytningen på djupet och man öppnade storbrotten Vrålbo och Skrikebo.

Planområdet ligger bara ca 500 meter från kärnan av stenhuggeriverksamheten (Herrgården) och spår från den tidigare stenhuggeriverksamheten är väl synliga även här. Inom planområdet finns minst 300 skrotstenshögar, ca 150 brottytor, ytor med spridd skrotsten och ett flertal mindre husgrunder.

Riksintresse för kulturmiljövård, kulturhistoriska lämningar och värdefull bebyggelse

Planområdet är beläget inom riksintresse för kulturmiljövård; *Herrgården, Tjurkö stenhuggeri* [K 16].

Motivering:

”Industrimiljö i skärgårdslandskap efter ett av landets äldsta industriella stenbrott, med kringfunktioner, inrättat för direktexport till Tyskland. Karaktärsdrag från hantverksbaserad industri under 1860-talet, till mer storskalig produktion med organiserad arbetsdelning fram till mitten av 1950-talet, som speglar en viktig fas av Sveriges och Blekinges industrialiseringshistoria.”

Uttryck för riksintresset:

”Den stora mängden ytliga stenbrott med dess skravel- och skrotstenshögar som förklarar den tidigaste industrialiseringsfasen med hantverksbaserad stenhuggning. Sambanden hos en organiserad industrimiljö som senare växte fram; Storstensbrottet med dess ursprungliga funktionella samband mellan stembrytning, järnvägslinjer, vägnät och lastagebryggor. De fasta anläggningarna som kontorshus, utskänkingsanläggningar, småskaliga stenhuggarstugor, torpbebyggelse och egna hem. Grunderna från bostadsbaracker inom områdets kärna. Stenmurarna byggda av överbliven, huggen sten. Kyrkan och dess ursprungliga funktion, både som en del av kronarbetarnas korrigering och som församlingskyrka.”

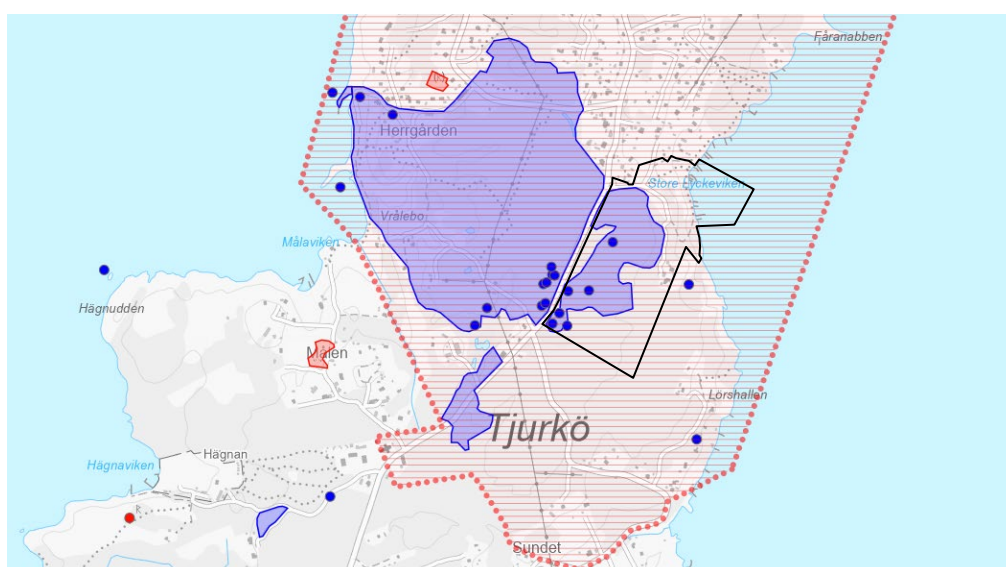

Bild 10: Område för riksintresse för kulturmiljövård är markerat med röd skraffering. Område för "övriga kulturhistoriska lämningar" är markerat med blå ytor och enstaka lämningar med blåa punkter. Planområdet är markerat med svart linje.

Den ursprungliga stenhuggarstugan visar på äldre tiders rådande småskalighet med exempelvis låg takfot, små fönster och ofta endast i ett plan. Byggnaderna vilar på grunder av överbliven huggen sten från stenbrottet. Själva byggnaderna är dock troligtvis uppförda i trä med en utanpåliggande rödmålad, stående panel med vita knutbräder och fönsterfoder. Byggnaderna har i regel tegelbelagda sadeltak. I fastighetsgränserna fanns stenmurar som nästan uteslutande utgjordes av överbliven, huggen sten från stenbrottet.

Enligt kunskapsunderlaget till riksintresset ska inom riksintresseområdet särskild hänsyn tas till kulturmiljövärden när man planerar för utveckling. I underlaget nämns att vid nybyggnation bör hänsyn tas till stenhuggarsamhällets karaktärsdrag, landskapselement samt bebyggelse avseende dess placering intill vägarna, dess småskaliga volym och dess enkla arkitektoniska uttryck. Dessa bör verka som utgångspunkt vid planering och utformning av all ny bebyggelse. Dock kan ny bebyggelse hanteras olika på olika platser inom riksintresseområdet; i områden där avståndet till bebyggelse som är kopplat till riksintresset är längre eller är visuellt avgränsat, kan den nya bebyggelsen ges friare uttryck och bidra till nya karaktärsdrag för skärgårdsbebyggelse i Karlskrona. Likafullt kan all bebyggelse med fördel utformas med någon referens till områdets stenhuggartradition, för att i möjligaste mån kunna utveckla de riksintressanta värdena. Detta kan göras bland annat genom att välja traditionella material vid uppförande av både byggnader och tomtavgränsningar. Till exempel är en stenmur mer traditionell än ett trästaket som avgränsning mellan fastigheter.

I kunskapsunderlaget nämns att det idag sker en snabb igenväxning i området, som är på väg att radera ut flera av de samband som gör miljön läsbar. Att röja och hålla områden med ytstenbrott, gamla banvallar och högar med skraelsten öppna nämns därmed som positivt.

Lämningar från stenindustrin

Nuläge

Inom planområdet finns lämningar som representerar den äldre stenindustrin och därmed riksintresset. Det finns troligen inte några fornlämningar inom området. Om det funnits fornlämningar har dessa troligtvis förstörts vid den omfattande stenbrytningen under 1800-talets andra hälft.

Stora delar av området är utpekade som ”övrig kulturhistorisk lämning” p.g.a. det f.d. stenhuggeriet. Inom området finns ett stort antal skrotstenshögar och brottytor samt stenmurar och flera husgrunder. Det finns även en äldre brunn. Idag är det dock svårt att ta del av lämningarna då området är svåråtkomligt p.g.a. framför allt växtlighet. Det saknas även naturliga leder och skyltning.

På grund av områdets stora antal lämningar och då området omfattas av riksintresse för kulturmiljövård har en kulturlandskapsanalys gjorts under planarbetet. Under framtagande av kulturlandskapsanalysen har platsen inventerats och analyserats för att utreda vad platsen tål utifrån kulturvärden och landskapsbilden. Det har även utretts vilka anpassningar som krävs. Kulturlandskapsanalysen består av tre delar; kunskapsunderlag, inventering och analys.

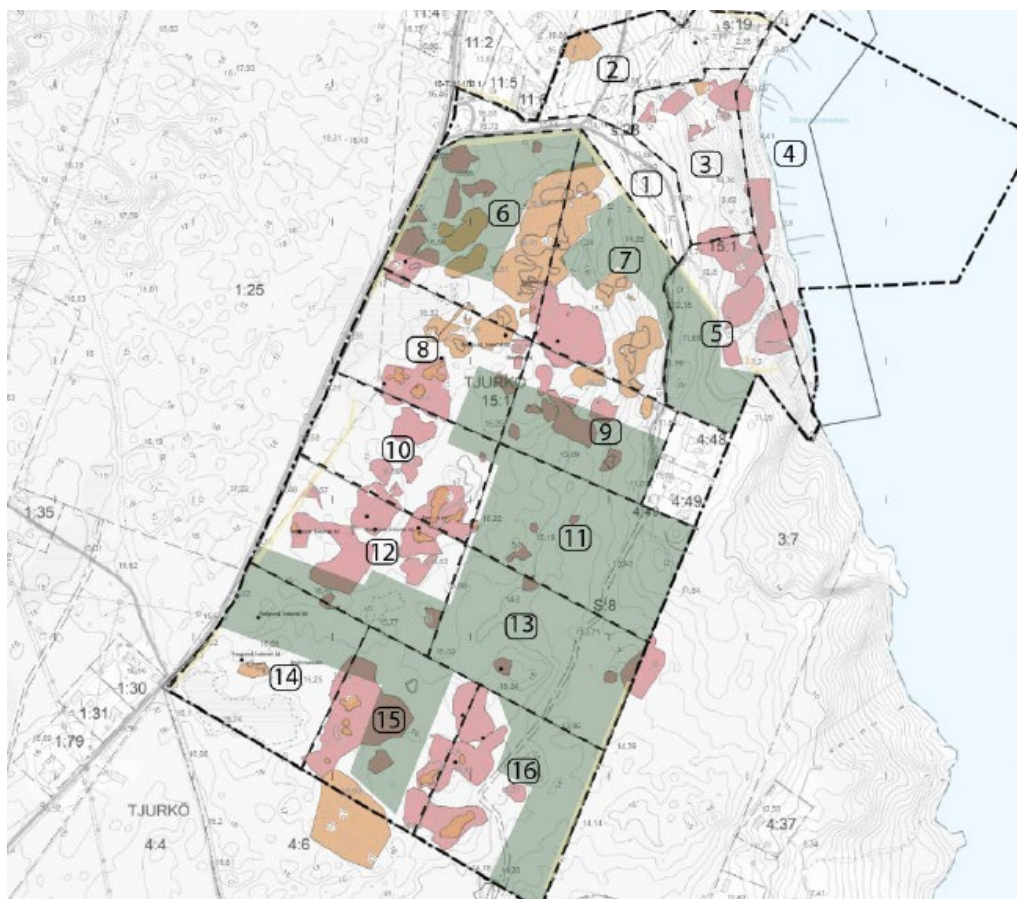

Bild 11. Bild ovan visar hela inventeringsområdet med identifierade stenbrott i rosa och skrotstenshögar markerade med orange. Stenmurar är markerade med gul linje och husgrunder markerade med svarta prickar. Gröna ytor är områden som anses kunna bebyggas. Siffrorna visar de olika delområdena för inventeringen.

Inom område 6 och 7 finns ett stort parti med skrotstenshögar som bör bevaras. I ett stråk från område 7 ner mot område 12 finns en stor mängd stenbrott kombinerat med skrotstenshögar och ett flertal husgrunder. Detta sammanhängande stråk bör lämnas obebyggt. Även stora delar i områdets södra del bör lämnas obebyggda då det förekommer ett flertal lämningar här. De områden med minst antal lämningar är område 11 och 13.

Planförslag och konsekvenser

Utifrån inventeringen har en avvägning gjorts av vilka ytor som anses ha högst värde och därmed bör bevaras och vilka ytor som inte har samma höga värden och därmed kan bebyggas. Utifrån detta föreslås stora ytor med de mest värdefulla stenbrotten, skrotstenshögarna och husgrunderna sparas. På plankartan föreslås ytorna planläggas Allmän plats – Natur samt förses med bestämmelsen q1 som anger att lämningar från stenindustrin ska bevaras. De murar som finns inom området bevaras och skyddas på plankartan.

Även om omfattningen av lämningar inte är lika betydande inom områden som föreslås planläggas för kvartersmark, finns även en del lämningar där. För att ytterligare minska påverkan på områdets lämningar föreslås ytorna förses med bestämmelsen n1 – ”Ny bebyggelse ska placeras och utformas så att ingrepp i terräng och påverkan på lämningar från stenindustrin begränsas”. De lämningar

som trots allt går förlorade, skulle med fördel kunna återanvändas till annat, exempelvis som stenmurar i fastighetsgränser.

Bild 12: Bilden visar exempel på bevarat stenbrott inom bostadstomt (foto: Karlskrona kommun).

Som en del i att kompensera för de lämningar som går förlorade, kommer de lämningar som sparas att synliggöras mer än vad de är idag. Lämningar föreslås tillgängliggöras genom att röja vegetation, skapa en ny stig/vandringsled som passerar förbi lämningar samt att skapa lekmöjligheter för barn (s.k. lekotoper). Vandringsleden föreslås kopplas på befintlig led vid de stora stenbrotten vid Herrgården och förses med informationsskyltar. Tillgängliggörande av lämningarna gör att historien blir ännu mer tydlig inom planområdet men även för stora delar av Tjurkö då det skapar ett större lättillgängligt sammanhang.

Bebyggelse på Tjurkö

Nuläge

Området ligger i direkt närhet till småskalig bostadsbebyggelse som också är en del av Tjurkös karaktär och riksintressets uttryck. De flesta hus är småskaliga med låg takfot, i en våning eller i en våning med inredd vind. Inom området finns nästan uteslutande träfasader. Merparten av husen har röd stående panel med vita knutbräder och fönsterfoder. Det finns även några gula och vita samt fåtal av övriga färger. De flesta taken är röda alternativt svarta. Fastighetsmönstret är oregelbundet och tomterna är relativt stora. I många fall avgränsas tomterna av stenmurar. Husen är placerade inne på tomterna, dvs. på avstånd från vägarna.

Bild 13: Bilden visar exempel på den småskaliga bebyggelsen som finns norr om planområdet. Byggnaden är representativ för de utpekade värdena i riksintresset (Foto: Karlskrona kommun).

Planförslag och konsekvenser

Stor hänsyn har tagits till kulturmiljövärden under planering av ny tillkommen bebyggelse. Ny bebyggelse har anpassats genom placering, utformning, storlek, material och färg till de värden som finns beskrivna i riksintresset och därmed den bebyggelse som återfinns på Tjurkö.

Som tidigare nämnts beskriver kunskapsunderlaget till riksintresset att ny bebyggelse kan hanteras olika på olika platser inom riksintresseområdet beroende på avstånd och visuell avgränsning till befintlig bebyggelse. För att inte skada de värden som ingår i riksintresset har utveckling inom planområdet utgått ifrån denna princip. Bebyggelsen som är belägen närmast Norra Tjurkövägen och befintlig bebyggelse i norr har försetts med bestämmelser som är hårdare reglerade än resterande område. Övrig bebyggelse bedöms kunna ges ett något friare uttryck. Dock har den bebyggelsen också försetts med bestämmelser med referens till de kulturhistoriska värden som återfinns i befintlig bebyggelse.

Föreslagna bestämmelser på plankartan för bebyggelsen närmast befintlig bebyggelse, som direkt kan kopplas till bebyggelsevärden utpekade i riksintresset, är:

- Bestämmelseyta som reglerar att byggnader inte får placeras närmare än 8 meter till vägarna.
- Byggnadernas volymer (högsta nockhöjd och byggnadsarea, typ av tak (sadeltak) samt takvinkel). Endast friliggande enbostadshus tillåts.
- Byggnadernas utformning/utförande (sadeltak med rött tegel alternativt röd falsad plåt, fasader med stående träpanel med röd slam- eller oljefärg).

Föreslagna bestämmelser på plankartan för bebyggelsen med friare uttryck, som direkt kan kopplas till bebyggelsevärden utpekade i riksintresset, är:

- Byggnadernas volymer (högsta nockhöjd och byggnadsarea samt takvinkel). Enbostadshus, radhus och mindre radhus/kedjehus tillåts.
- Byggnadernas utformning/utförande (tak ska vara röda och fasader ska utformas med träpanel alternativ träpanel i kombination av sten).

Bild 14: Bilden visar exempel på ny byggnad i närområdet som anpassats väl utifrån värden kopplat till riksintresset. Byggnaden har stående träpanel målad med röd slamfärg. Taket är ett sadeltak med 34 graders taklutning och röda tegelpannor. Byggnaden uppfyller föreslagna planbestämmelser och skulle kunna uppföras inom hela planområdet. (Foto: Karlskrona kommun).

Samlad bedömning kring riksintresset och utveckling av planområdet

Under planläggning har stor hänsyn tagits till de kulturhistoriska värdena som hör till riksintresset. Detta har gjorts dels genom bevarande och tillgängliggörande av områdets lämningar, dels genom att ny bebyggelse anpassas till de karaktärsdrag som är typiska för Tjurkös traditionella bebyggelse. Den kulturlandskapsanalys som tagits fram har legat till grund för förslag till plankarta både vad gäller vilka ytor som ska sparas och formulering av planbestämmelser för ny bebyggelse.

Trafik

Gatustruktur

Nuläge

Vägnätet på Tjurkö är småskaligt och utgörs främst av Norra och Södra Tjurkövägen samt Djupasundsleden som alla möts i en trevägskorsning.

Planområdet gränsar i väster till Norra Tjurkövägen, som är en ca 4 meter bred asfalterad enfältsväg. Djupasundsleden är en cirka 4,5 meter bred asfalterad enfältsväg. Ca 1,5 km öster om korsningen finns Tjurköbron som leder över till Sturkö, från vilken det sedan går att ta sig till fastlandet. Tjurköbron är cirka 5,5 meter bred. Det småskaliga vägnätet med dess sträckningar lyftes som ett uttryck i Länsstyrelsens kunskapsunderlag för riksintresset. Det är därmed positivt ur kulturmiljösynpunkt om det kan bevaras som idag.

Bild 15: Karta med vägar, bryggstopp och busshållplatser samt planområdet markerat med röstreckad linje. (WSP, 2024)

Bild 16: Norra Tjurkövägen precis väster om planområdet. (Foto: Karlskrona kommun)

Planförslag och konsekvenser

En trafikutredning har tagits fram i samband med framtagande av detaljplanen (WSP, 2024). Trafikutredningen visar att den befintliga utformningen av Norra Tjurkövägen, Djupasundsleden och Tjurköbron bedöms kunna hantera trafik motsvarande 80 nya bostäder inom planområdet uppräknat till år 2050. Observera att planförslaget efter detta har ändrats till ca 50 nya bostäder. Åtgärder till följd av ökade trafikflöden bedöms därmed inte krävas inför genomförande av detaljplanen. Inga framkomlighetsproblem bedöms uppstå vid korsningen.

Kollektivtrafik

Nuläge

Kollektivtrafiken utgörs främst av bussar. Det finns två busshållplatser, en i nordvästra delen av planområdet och en strax sydväst om planområdet. Vid nybyggnation i tätort rekommenderas ett avstånd på max 400 meter till närmaste busshållplats (SKR och Trafikverket 2022, *Ko/TRA5T*). Då det inte är mer än 400 meter till närmsta busshållplats från någon del av planområdet (se bild nedan) bedöms närheten till kollektivtrafik från hela planområdet vara mycket god och inget behov finnas av ytterligare busshållplatser.

Under sommarhalvåret trafikeras ön även av skärgårdstrafik med pendlingsmöjlighet till centrala Karlskrona. Skärgårdsbåten avgår ifrån Herrgårdsviken som är belägen ca 1,3 km nordväst om planområdet.

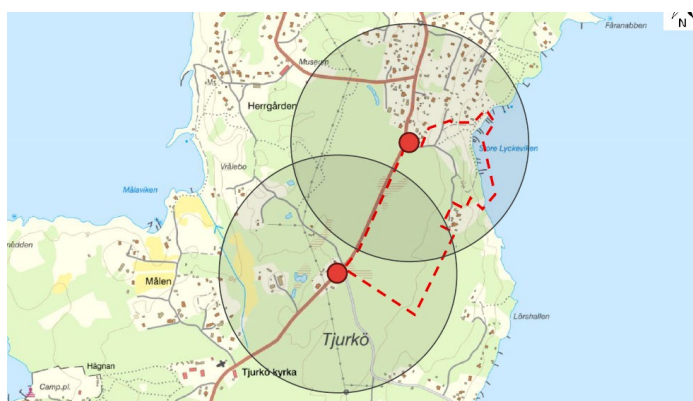

Bild 17: Karta med lokalisering av busshållplatser (röda punkter) samt radie på 400 meter. Planområde är markerat med rödstreckad linje. Ringarna visar att tillgängligheten bedöms god till närmsta busshållplatser. (WSP, 2024)

Planförslag och konsekvenser

Som ovan nämnts bedöms närheten till närmsta busshållplats från hela planområdet vara mycket god eftersom avståndet understiger 400 meter. Därmed bedöms det inte finnas något behov av ytterligare busshållplats i närheten av planområdet. I trafikutredningen föreslås däremot att vägrenen breddas för att ge plats för en målad gångbana mellan den södra busshållplatsen och planområdet, för att öka trafiksäkerheten för främst barn som använder busshållplatsen för att ta sig till och från busshållplatsen.

Förslaget har diskuterats med Trafikverket som är väghållare för Norra Tjurkövägen. Trafikverket bedömer däremot inte att det finns behov av en breddning sett till trafikmängd. En ny bedömning kan dock göras om förutsättningarna ändras. Trafikverket anser att en målad gångbana inte är tillräcklig ur säkerhetsynpunkt, utan en separering är att föredra. Det är dessutom svårt att bredda på grund av murar som finns längs vägen, varav den södra sträckan som markeras med grönt nedan har murar på båda sidorna och den norra mur nära intill vägbanan.

Gång- och cykel

Nuläge

Tjurkö saknar gång- och cykelvägar, vilket gör att gång- och cykeltrafikanter idag är hänvisade till att färdas i blandtrafik. Med hänvisning till skyltade hastigheter och låga trafikflöden bedöms trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter i nuläget vara god enligt trafikutredningen (WSP, 2024).

Planförslag och konsekvenser

Den planerade byggnationen enligt detaljplanen kommer att innebära högre trafikflöden längs Norra Tjurkövägen och Djupasundsleden jämfört med idag. Detta påverkar trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter som färdas längs med vägarna.

Tabellen nedan visar vilka trafiksituationer som generellt är acceptabla för cyklister att färdas i blandtrafik utanför tätort. På Norra Tjurkövägen är den skyltade hastigheten 50 km/h och prognosticerade trafikmängden för full utbyggnad enligt trafikutredningen cirka 1 020 fordon per dygn under sommartid. Detta innebär att det går bra att hänvisa cyklister till blandtrafik längs Norra Tjurkövägen även efter utbyggnation.

Ådt	< 250	< 1000	< 2000	< 2500	< 3000	< 5000
Hastighet km/tim						
40	Grön	Grön	Grön	Grön	Gult	Rött
50/60	Grön	Grön	Grön	Gult	Rött	Rött
70	Grön	Grön	Gult	Rött	Rött	Rött
80	Grön	Gult	Rött	Rött	Rött	Rött
90	Rött	Rött	Rött	Rött	Rött	Rött
100	Rött	Rött	Rött	Rött	Rött	Rött

Tabell 1: Tabellen visar vilka trafiksituationer som generellt är acceptabla för cyklister att färdas i blandtrafik utanför tätort. Grönt betyder att det går bra för cyklister att färdas i blandtrafik, gult betyder att det är acceptabelt men helst undviks och rött innebär att cyklister inte bör färdas i blandtrafik. Markerad ruta visar hastighet och beräknad trafikmängd enligt full utbyggnad av detaljplanen år 2050. Källa: Trafikverket 2015, Vägledning för regional cykelvägvisning.

Om en båtpendel trafikerar Herrgårdsvikens brygga kommer detta vara en viktig målpunkt för boenden inom planområdet. Det är därmed viktigt att det är tryggt och säkert att ta sig till och från bryggan. Enligt trafikutredningen bedöms möjligheterna för oskyddade trafikanter att färdas mellan planområdet och Herrgårdsvikens brygga på ett tryggt och säkert sätt vara goda även efter utbyggnad av planområdet. Inga åtgärder föreslås därmed ske här.

För oskyddade trafikanter som färdas mellan planområdet och Sturkö bedöms dock det ökade trafikflödet på Djupasundsleden år 2050, särskilt sommartid, i kombination med vägens befintliga hastighetsgräns på 70 km/h medföra en sämre trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Detta gäller i viss mån även om ingen nybyggnation enligt planerna sker, men än mer vid ökad byggnation eftersom

trafikflödena då ökar. För att höja trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter längs Djupasundsleden föreslås att hastigheten sänks till 60 km/h under sommartid.

En vandringsled avses anläggas inom området för att synliggöra de kulturhistoriska lämningarna som bevaras inom planområdet. Vandringsleden planeras ansluta till den vandringsled som finns vid det stora stenbrottet ”Vrålebo” som ligger cirka 500 meter västerut. Leden avses även bli en del av ARK-56 nätverket, som idag inte har några leder på Tjurkö.

Vandringsleden inom planområdet kan bli en spännande upplevelse då den avses passera förbi stenbrott, skrotstenshögar, husgrunder, vattensamlingar och slutligen nå fina utsikter över havet. Inom planområdet finns många element och egenskaper som kan vara intressanta ur ett barnperspektiv och vandringsleden avse därmed utformas så att s.k. ”lekotopmiljöer” finns längs sträckan. Lekotoper är naturliga lekplatser där naturens element tas tillvara och utvecklas till miljöer för barn att leka på, exempelvis kan stockar, stenar och vatten användas.

Bil- och cykelparkering

Parkering för bostäder ska ske inom egen fastighet. Parkering för småbåtshamnen (avlastning) avses ske i anslutning till hamnen.

Service

Offentlig och kommunal service

Nuläge

Grundskola (F-6), förskola och livsmedelsbutik finns på Sturkö, ca 6 km från planområdet. Närmsta grundskola för årskurs 7–9 är JKC (Jämfö kunskapscentrum).

Grundskolan har kapacitet att vara en F-6 skola med en klass i varje årskurs, dvs. totalt runt 175 elever. I nuläget är elevantalet ca 110. Prognosen för år 2029 är att elevantalet ökar till 120, vilket fortfarande är gott om marginal. För JKC ser situationen enligt prognosen något ansträngd ut om några år, även utan tillkommande bostäder på Tjurkö.

Prognosen för förskolan på Sturkö visar på en ökning av antalet barn i åldern 1–5 år, även utan de tillkommande bostäderna. Idag finns tre permanenta avdelningar i skolbyggnaden och två i tidsbegränsade paviljonger. Befolkningsprognosen visar på att 4,5 avdelningar kan vara fulla inom ett par år.

Planförslag och konsekvenser

Kapaciteten på Sturköskolan (F-6) bedöms god, även efter utbyggnad enligt detaljplanen. Situationen för JKC (7–9) kan komma att vara ansträngd om några år, men en utbyggnad enligt detaljplanen bedöms inte få en omfattande påverkan på elevantalet.

Om det byggs 50 nya bostäder och de har ett snitt på ca 0,2 förskolebarn (vilket är vad större väletablerade samhällen som Nättraby och Rödeby ligger på), innebär det

ca 10 förskolebarn. Det är då på gränsen till att det finns förskoleplats till dem på Sturkö. Om det blir många småbarnsföräldrar (eller blivande småbarnsföräldrar) som flyttar in, blir situationen ännu mer ansträngd och förskolan kommer troligen inte räckta till. Kommunen har långsiktiga planer på att bygga en ny förskola, främst eftersom de två tidsbegränsade avdelningarna kommer behöva plockas bort. Arbete med att möjliggöra och bygga ny förskola på Sturkö sker separat och inte inom ramen av denna detaljplan.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Nuläge

Tjurkö har idag inget kommunalt vatten och avlopp. Befintliga permanent- och fritidsfastigheter har därför idag enskilda VA-lösningar.

Kommunen beslutade 2025-03-27 om ny vattentjänstplan. Enligt 6 § lag om allmänna vattentjänster (LAV) är det kommunens skyldighet att ordna vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön. Karlskrona kommun har gjort en behovsanalys för att identifiera vilka bebyggelseområden som omfattas av LAV 6 §. Med hjälp av geografiska informationssystem (GIS) har ett antal kriterier analyserats, såsom befolkningstäthet, grundvatten och risk för påverkan på vattenskyddsområde. Som resultat erhöles elva områden som anses falla under 6 § LAV, alltså områden där kommunen är skyldig att ordna vattenförsörjning. I topp på listan över de elva områdena ligger fem områden på Tjurkö. Borttagandet av enskilda VA-lösningar innebär en stor vinst för miljön.

Planförslag och konsekvenser

Kommunen planerar att bygga ut det kommunala vatten- och avloppssystemet till Tjurkö. Det första området som planeras anslutas är den norra delen av Tjurkö, precis i anslutning till planområdet. Ny bebyggelse inom planområdet kommer att anslutas till det kommunala VA-systemet. Sjöledning förslås anläggas från Sanda på Sturkö till norra Tjurkö, med pumpstation och tryckstegring på Tjurkö.

Dagvatten

Nuläge

Inget kommunalt dagvattensystem finns på Tjurkö.

Planförslag och konsekvenser

En dagvattenutredning har tagits fram för planområdet (Norconsult, 2026). Dagvattenhantering förslås utföras genom anläggning av två ledningsnät till vilka merparten av fastigheterna i området kan anslutas. Utlopp från ledningsnäten förslås ske i diken och ytlig avrinning på kommunalägd naturmark, vidare mot recipienten. Övriga fastigheter förslås avleda dagvatten till omgivande naturmark. I området förslås även anläggande av diken på några platser för avledning av dagvatten samt för att skydda framtida föreslagna fastigheter mot naturmarksavrinning. För avledning av skyfall förslås avledning via gatumark som höjdsätts lägre än kvartersmark samt ett flertal släpp till naturmark.

Bild 18: Föreslagen dagvattenhantering (Norconsult, 2026).

Efter exploatering uppstår en mindre ökning av beräknade föroreningshalter i dagvatten från planområdet. Till följd av områdets bergiga förutsättningar är möjligheten till infiltration begränsad och det bedöms ej rimligt att anlägga exempelvis en dagvattendamm för att åstadkomma en begränsad rening av dagvatten med förhållandevis lågt föroreningsinnehåll. Sammantaget bedöms planerad exploatering ej leda till otillåten försämring i recipient eller äventyra möjligheten för recipienten att uppnå MKN.

El, tele, optik

Tjurkö ligger inom elområde ägt av E.ON. På Tjurkö finns fiber framdraget.

Avfall

Närmsta återvinningscentral att lämna grovavfall och deponi finns på Sturkö.

Sociala aspekter

Barnperspektiv

Nuläge

Området är ett kulturlandskap med många stenar och stenbrott i olika storlekar och former, stenmurar och husgrunder. Det finns även mycket vegetation och vissa

stenbrott är vattenfyllda. Utifrån ett barnperspektiv utgör planområdet en spännande miljö med material och platser som kan inspirera till lek.

Förskola och grundskola finns på Sturkö, ca 6 km från planområdet. Fler bostäder på Tjurkö innebär ett ökat tryck på närliggande social infrastruktur. Läs mer om detta under ”Offentlig och kommunal service”.

Planförslag och konsekvenser

Genom att nyttja befintliga miljöer kan stora delar av de allmänna platserna inom planområdet förutom att bli en rekreativ miljö även utgöra ett leklandskap. Växter, stenar och vatten utgör viktiga beståndsdelar i en lekotop och allt detta finns det stor tillgång till inom området. Skrotstenshögar kan användas för att klättra i och bygga av. Vattenfyllda stenbrott kan utgöra vattenlekotoper där vattnets egenskaper kan utforskas. Husgrunder kan utgöra rumsskapare.

Gestaltningen av lekotoper utgår i första hand ifrån naturbaserade lösningar, och inte utrustning, och använder sig av landskapselement för att skapa rum och rekvisita till leken. Exempel på element inom planområdet som kan vara spännande och intressant för barn är bland annat stenbrott och stenskröt i varierande storlekar, vattensamlingar, berg, tät vegetation och husgrunder. Det finns goda förutsättningar att både bevara och synliggöra kulturmiljön samtidigt som barnperspektivet främjas.

Dock kan vissa element inom planområdet innebära viss risk för olyckor. Många av de stenar som finns inom området är huggna och därmed kantiga och något vassa. De flesta stenarna är dessutom lösa. Några av stenbrotten är vattenfyllda och även om vattnet är grunt innebär det en viss risk för drunkningsolyckor. Inom riskfyllda områden bör avgränsningar och staket anordnas.

Större barn kan transportera sig in till centrala Karlskrona via skärgårdstrafiken. Om underlag finns kan trafiken komma att utökas med turer året om, vilket vore fördelaktigt för exempelvis gymnasieelever.

Jämställdhet och mångfald

Nuläge

Området är idag otillgängligt p.g.a. terräng och vegetation, vilket gör det svårt för äldre och funktionsnedsatta att vistas på platsen.

Planförslag och konsekvenser

Ett mer tillgängligt område skapar bättre förutsättningar för boende och besökare på Tjurkö.

Tillgänglighet och trygghet

Nuläge

Planområdet är obebyggt och bedöms inte ha några problem ur trygghetsaspekt. Vägarna på Tjurkö är smala, vilket bidrar till att hålla nere hastigheterna. Intilliggande väg (Norra Tjurkövägen) har gatubelysning, vilket förutom att öka

trafiksäkerheten för gång- och cykeltrafikanter även kan öka känslan av trygghet. Förbindelser till kollektivtrafik (buss och båt) till övriga delar av kommunen bedöms vara god, då avståndet är relativt kort och vägen bedöms trafiksäker/trygg.

Planområdets terräng är idag otillgänglig, även för personer som inte har funktionsnedsättning. Förutom ett flertal lämningar är vegetationen inom vissa delar väldigt snårig och marken blöt.

Närmsta grundskola, förskola och livsmedelsbutik finns på Sturkö, ca 6 km bilväg från planområdet. Buss till och från Tjurkö stannar precis utanför. Tjurkö ingår i ett längre turistcykelstråk mellan Tjurkö och Trummenäs, vilket till stor del saknar utbyggda gång- och cykelvägar.

Planförslag och konsekvenser

Med hänvisning till trafikutredningen (WSP, 2024) och utifrån hastighet och fordon per dygn, bedöms det lämpligt att hänvisa cyklister till blandtrafik längs Norra Tjurkövägen samt till bryggstoppet vid Herrgårdsviken. Detta gäller även efter utbyggnad av planområdet samt övriga utvecklingsområden på ön. Det bedöms inte finnas något behov av ytterligare busshållplatser.

Vissa lämningar från stenindustrin planeras bevaras och de som sparas kommer även framhållas och tillgängliggöras. Förutom att stigar planeras kommer en del av områdets snåriga vegetation röjas. Efter utbyggnad av planområdet kommer tillgängligheten för personer med nedsatt rörelseförmåga öka framför allt eftersom vägar anläggs.

Gemensamma eller motstående intressen

Nuläge

Planområdet är beläget inom riksintresse för kulturmiljövård och ett stort antal lämningar finns. Intresset av att bevara kulturmiljön och att bebygga området kan ses stå i strid mot varandra.

Planförslag och konsekvenser

Områdets kulturvärden har identifierats och analyserats under planarbetet. Förslag på hur området kan bebyggas har i hög grad anpassats dels till bevarande av lämningar dels till karaktärsdrag för värdefull bebyggelse på Tjurkö. Förslaget innebär även att synliggöra och tillgängliggöra lämningar som idag är gömda och svåråtkomliga. Förslaget till detaljplan bedöms inte stå i strid mot riksintresset för kulturmiljövården.

Alternativ och andra ställningstaganden

Alternativ utformning

Stor hänsyn har tagits till områdets kulturlämningar. Om fler lämningar tagits i anspråk, hade större ytor för ny bebyggelse kunnat medges. Kommunen är dock väldigt mån om att utveckling ska ske med stor anpassning. Vid en avvägning av intresset av att bevara kulturlämningar och att bebygga området, har intresset av att bevara lämningar vägt över i många delar.

Alternativt läge

Arbetet med utpekande av utvecklingsområden påbörjas tidigt, redan i översiktsplaneringen. På Tjurkö finns få platser att bebygga, inte minst då halva ön (södra) omfattas av påverkansområde tillhörande riksintresset för totalförsvaret. Planområdet är ett större obebyggt område som ägs av kommunen. Det är även ett strategiskt läge vad gäller framdragnings av kommunalt vatten och avlopp eftersom ledningarna planeras dras in till planområdet och norra Tjurkö planeras anslutas först.

Även en yta på andra sidan av Norra Tjurkövägen, precis väster om planområdet, är utpekad för ny bebyggelse i översiktsplanen. Områdets yta är mindre än det nu aktuella planområdet samt ligger närmare Herrgården (kärnan i riksintresset) och har troligen större utmaningar vad gäller lämningar. Området bedöms ha mindre sannolikhet att kunna genomföras.

På Tjurkö saknas bättre alternativa lägen för småbåtshamn. Store Lyckeviken är utpekad i översiktsplanen (Översiktsplan 2050) som lämplig plats för ny småbåtshamn. Platsen är som namnet tyder en vik och är därmed till viss del skyddad för vågor och vind. Store Lyckeviken är redan en etablerad plats för bryggor och ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse samt förslagen ny bebyggelse inom planområdet. Utifrån den samlade bedömning av det underlag som tagits fram för vattenområde bedöms en småbåtshamn kunna anläggas utan att medföra betydande skada på växt- och djurliv eller människors hälsa.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att planområdet lämnas obebyggt och oanvänt, vilket medför att de lämningar som finns även framöver lämnas osynliga och otillgängliga och riskerar att förstöras genom igenväxning. Nollalternativet kan därmed vara ett hot mot riksintresset då flera av de samband som gör miljön läsbar göms.

Frågor bevakade av Länsstyrelsen

Riksintressen

Riksintresse för kulturmiljövård

Området omfattas av riksintresse för kulturmiljövården. Riksintresse för kulturmiljövården är områden där den fysiska miljön särskilt väl belyser ett kulturhistoriskt utvecklingsskede. Riksintressena syftar till en långsiktigt hållbar utveckling av landskapet där de kulturhistoriska värdena ska vara vägledande för utvecklingen. Planområdet omfattas av det riksintresse som tillhör Herrgården, Tjurkö stenhuggeri.

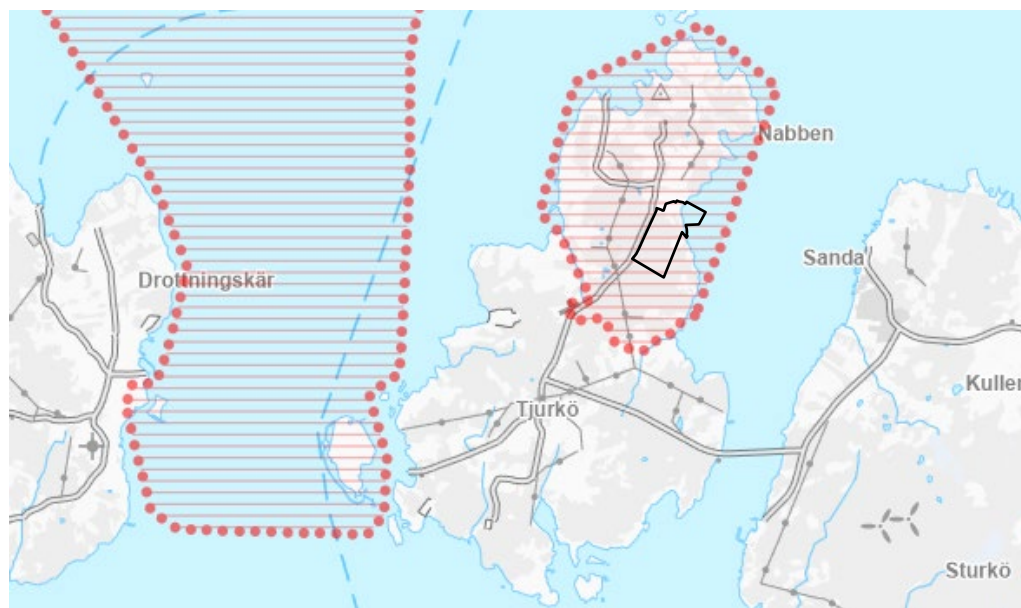

Bild 19. Områden utpekade som riksintresse för kulturmiljövård med planområdet markerat med svart linje.

De av Riksantikvarieämbetet beslutade motiverings- och uttryckstexterna är följande:

Motivering:

Industrimiljö i skärgårdslandskap efter ett av landets äldsta industriella stenbrott, med kringfunktioner, inrättat för direktexport till Tyskland. Karaktärsdrag från hantverksbaserad industri under 1860-talet, till mer storskalig produktion med organiserad arbetsdelning fram till mitten av 1950-talet, som speglar en viktig fas av Sveriges och Blekinges industrialiseringshistoria.

Uttryck för riksintresset:

Den stora mängden ytliga stenbrott med dess skravel- och skrotstenshögar som förklarar den tidigaste industrialiseringsfasen med hantverksbaserad stenhuggning. Sambanden hos en organiserad industrimiljö som senare växte fram; Storstenbrottet med dess ursprungliga funktionella samband mellan stenbrytning, järnvägslinjer, vägnät och lastagebryggor. De fasta anläggningarna som kontorshus, utskänkingsanläggningar, småskaliga stenhuggarstugor, torpbebyggelse och egnahem. Grunderna från bostadsbaracker inom områdets kärna. Stenmurarna byggda av överbliven, huggen sten. Kyrkan och dess ursprungliga funktion, både som en del av kronoarbetarnas korrigering och som församlingskyrka.

I länsstyrelsens kunskapsunderlag till riksintressebeskrivning för Herrgården, Tjurkö stenhuggeri (K 16) anges:

”Inom området som är markerat för utveckling och som ligger inom riksintresset för kulturmiljövården bör ny bebyggelse hanteras olika på olika platser. I närheten av äldre bebyggelse bör nytillskott göras med försiktighet och inordnas efter de karaktärsdrag som hör till riksintresset. I områden där avståndet till bebyggelse som är kopplat till riksintresset är längre eller visuellt avgränsat, kan den nya bebyggelsen ges friare uttryck och bidra till nya karaktärsdrag för skärgårdsbebyggelse i Karlskrona. Dock bör all bebyggelse utformas med någon referens till områdets

stenhuggartradition, för att i möjligaste mån kunna utveckla de riksintressanta värdena”.

Läs mer om hur riksintresset har hanterats under avsnitt ”Kulturmiljö” längre upp i dokumentet.

Riksintresse för totalförsvaret

Planområdet ingår i större område utpekade som riksintresse i havet (sjöövningsområde), påverkansområden (MSA-område och väderradar) och lågflygningsområde. Området gränsar även till stoppområde för höga objekt och i södra delen av Tjurkö finns ett påverkansområde för buller eller annan risk ”Södra Tjurkö och Bollö skjutfält”.

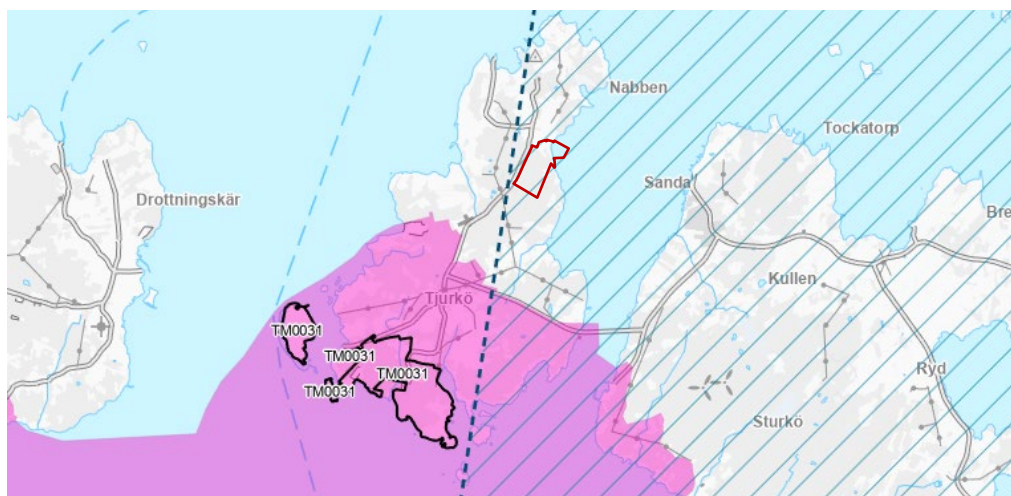

Bild 20. Skrafferat område är lågflygningsområde och hela området väster om den streckade linjen är stoppområde för höga objekt. Svarta områden är riksintresseområde och lila område är dess påverkansområde. Område för sjöövningsområde, MSA-område och väderradar syns inte ovan då de täcker större ytor än kartbilden. Planområdet är markerat med röd linje.

Riksintresse för högexploaterad kust

Området omfattas av riksintresse för högexploaterad kust (4 kap. 4 § MB). Riksintresset innebär i huvudsak att inom dessa områden får fritidsbebyggelse komma till stånd endast i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Inom området planeras permanentbostäder och är därmed inte i konflikt med riksintresset.

Kommunöverskridande frågor

Detaljplanen berör inga fler kommuner och kräver därmed ingen samordning med andra kommuner.

Strandskydd

Område för upphävande

Strandskyddet avses till stor del att kvarstå. Upphävandet avser småbåtshamnens vattenområde, parkeringsplatser i anslutning till småbåtshamnen, nya och delvis befintliga bostadstomter samt väg till nya och befintliga bostäder.

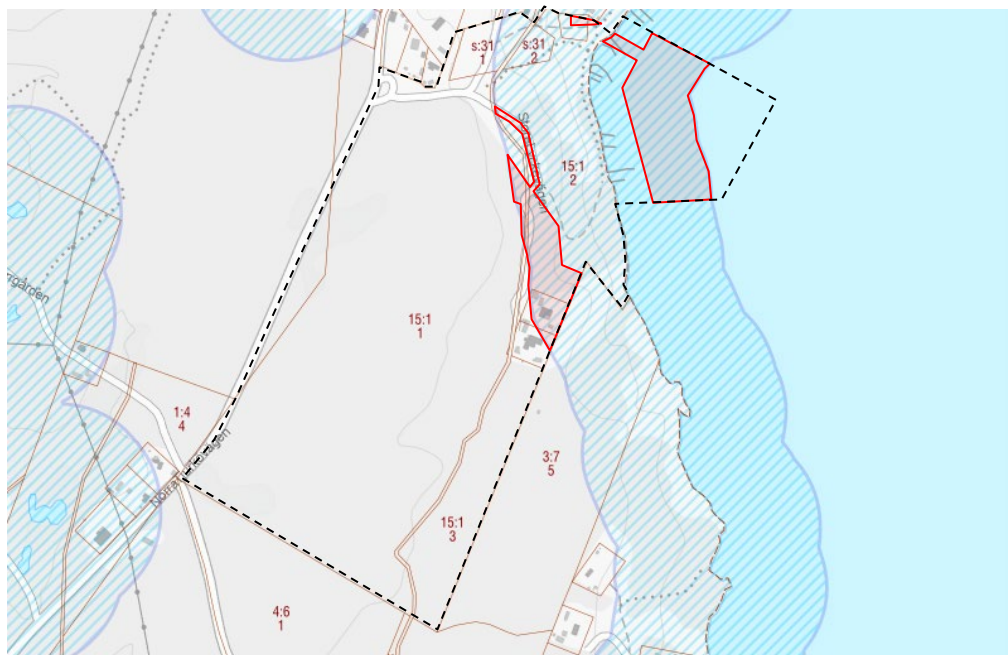

Bild 21. Planområdets avgränsning är markerat med svart streckad linje. Strandskyddat område är skrafferat med blått och de ytor som upphävandet avser är markerade med rött.

Strandskyddets syfte

Strandskyddet gäller vid havet, vid insjöar och vattendrag. Skyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (strandskyddsområde). Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet enligt miljöbalken 7 kap § 13.

Särskilda skäl för upphävande av strandskyddet

Kommunen får upphäva strandskydd för ett område som avses ingå i en detaljplan, om det finns så kallade särskilda skäl enligt 7 kap. 18 e § p 1–6 miljöbalken.

För småbåtshamnen anses punkt 3 vara motiverat; dvs: ”behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området”. Även strandskydd för parkeringsplatser tillhörande småbåtshamnen bedöms kunna upphävas med hänvisning till punkt 3.

För befintliga bostäder samt deras tillfartsväg bedöms skäl 1 ”redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syfte” uppfyllas. För nya bostadsfastigheter samt deras tillfartsväg bedöms skäl 5 ”behöver

tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området” vara motiverat.

Motivering till upphävande av strandskydd

Småbåtshamn och tillhörande parkering

Store Lyckeviken är utpekad i översiktsplanen (Översiktsplan 2050) som lämplig plats för ny småbåtshamn. Platsen är som namnet tyder en vik och är därmed till viss del skyddad för vågor och vind. Store Lyckeviken är redan en etablerad plats för bryggor och ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse samt föreslagen ny bebyggelse inom planområdet.

Småbåtshamnen är avsedd för gemensamt nyttjande av boende inom och i närheten av planområdet. Den nu aktuella placeringen är till stor fördel för nya boende inom planområdet då de får gångavstånd till båtplats, vilket ökar attraktiviteten och kan vara en bidragande faktor för att flytta till Tjurkö. Kommunen ser därför mycket positivt på utveckling av bostadsnära bryggor.

Enligt naturvärdesinventeringen finns höga naturvärden i vattenområdet, främst knutna till bottenvegetation. I dialog med länsstyrelsen gör kommunen bedömning att värdena dock inte är unika för vår skärgård. Trots detta ska påverkan minimeras enligt miljöbalkens hushållningsprinciper. Utifrån kunskap från sjömätningen om vattenområdets djup har flytbryggorna placerats för att undvika behov av muddring och därmed minska risk för betydande påverkan på växt- och djurliv. Av den anledningen har bryggorna dessutom bara en landförbindelse. Alternativet med flera privata bryggor bedöms ge större sammanlagd påverkan, vilket överensstämmer med Naturvårdsverkets vägledning om proportionalitet vid prövning av strandskydd.

Antal platser för småbåtshamn på Tjurkö är begränsat, behov och fördelar bedöms finnas samt påverkan på växt- och djurliv begränsas så gott det går. Småbåtshamnen bedöms därmed inte kunna placeras på en annan plats där påverkan blir mindre. Kommunen har valt att upphäva så lite som möjligt av strandskyddet, då det finns stora fördelar med dess syfte, inte minst allmänhetens möjlighet till fri passage. Strandkanten och det övriga naturområdet inom strandskydd samt befintliga småbryggor kommer därför även i fortsättningen omfattas av strandskydd.

I anslutning till småbåtshamnen finns ett behov att tillskapa ca fyra parkeringsplatser. Parkeringsplatserna är avsedda för tillfällig parkering som möjliggör in- och utlastning av utrustning mellan bil och båt. Parkeringsplatserna ses som ett funktionellt och nödvändigt komplement till småbåtshamnen och är därmed direkt kopplade till hamnfunktionen. Av denna anledning behöver även de ligga vid vattnet.

Med hänvisning till ovan bedöms ett upphävande av strandskyddet vid småbåtshamnen och tillhörande parkeringsplatser kunna göras med hänvisning till skäl 3 ”behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området”.

Befintliga bostäder och väg

De två befintliga bostadstomterna inom planområdet samt deras tillfartsväg omfattas delvis av strandskydd. Ortofoto från år 1975 visar att byggnaderna och vägen fanns innan strandskyddet infördes samma år. Området är därmed lagligt ianspråktaget och bedöms sakna betydelse för strandskyddets syften, vilket innebär att särskilt skäl punkt 1 uppfylls: ”redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften”. Detaljplanen möjliggör en framtida breddning och asfaltering av vägen. Dessa åtgärder innebär en anpassning av en redan etablerad och ianspråktagen yta, och bedöms inte medföra någon ytterligare påverkan på strandskyddets syften.

Nya bostäder

Utifrån genomförda kultur- och naturinventeringar har en avvägning gjorts av vilka ytor som anses ha högst värde och därmed bör bevaras och vilka ytor som inte har samma höga värden och därmed kan bebyggas. Särskilt har kulturlandskapsanalysen varit avgörande och har resulterat i att området endast i begränsad omfattning kan bebyggas. För att skapa ett så effektivt markutnyttjande som möjligt av området, är det av stor vikt att de ytor som inte har särskilt höga värden bebyggs. Inom det strandskyddade området som avses bebyggas med nya bostäder, har det med hänsyn till genomförda inventeringar konstaterats att det inte finns några höga naturvärden eller lämningar från stenindustrin, förutom den stenmur som avgränsar området. Detta är därmed ett prioriterat område att bebygga. Området avgränsas i nordost av en stenmur som skyddas på plankartan. Norr om stenmuren finns en befintlig stig som upplevs nyttjas i hög grad av allmänheten. Området norr om stenmuren omfattas av strandskydd och det är också här de högsta rekreativa värdena finns. Detta innebär också att en tydlig passage lämnas mellan det upphävda området och strandkanten. Ett upphävande här bedöms ha marginell påverkan på allmänhetens tillträde och växt- och djurlivet.

I Översiktsplan 2050 pekas området ut som utveckling av funktionsblandad bebyggelse med fokus på rad-, parhus och villor. På Tjurkö finns begränsade möjligheter att tillskapa nya bostäder, bland annat på grund av riksintresset för totalförsvaret i södra delen av ön. Planområdet är ett större obebyggt område som ägs av kommunen. Det är även ett strategiskt läge vad gäller framdragning av vatten och avlopp eftersom ledningarna planeras dras in till planområdet och norra Tjurkö planeras anslutas först. I Karlskrona kommuns handlingsplan för bostadsförsörjningen är inriktningen att skärgårdsområden ska stärkas och utvecklas med fokus på småhus i varierande boendeformer.

Med hänvisning till ovan bedöms en utveckling av området vara ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Upphävandet bedöms därmed uppfylla skäl 5 ”behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området”.

Slutsats

Sammantaget bedömer kommunen att det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 e § p. 1, 3 och 5 miljöbalken. Vidare bedöms exploateringsintresset väga tyngre än strandskyddsintresset enligt 4 kap. 17 § PBL. Upphävandet har avgränsats strikt till de ytor som bedöms nödvändiga för att möjliggöra småbåtshamnens funktion och bostadsutbyggnaden. Avgränsningen har därmed gjorts så liten som möjligt. Fri

passage säkerställs både på land och i vatten genom att strandlinjen och befintligt bryggområde samt befintligt naturområde med stigar lämnas helt orörda. Detta innebär att strandskyddets första syfte, allmänhetens tillgång till strandområden, fortsatt tillgodoses.

Hälsa och säkerhet

Buller

Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggande (2015:216) innehåller riktvärden för buller utomhus från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbyggnader. Riktvärdena berör endast ljudnivåer utomhus.

Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad. För bostäder om högst 35 kvadratmeter gäller dock i stället att bullret inte bör överskrida 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad. Bullret ska inte heller överstiga 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

Om bullret vid en bostadsbyggnads fasad ändå överskrids bör minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden och 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden. Som ovan gäller även högst 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

Riktvärden för befintliga bostäder (uppförda före 1997) är 65 dBA och skiljer sig från de som nämns ovan.

Nuläge

Planområdet är inte utsatt för något trafikbuller av betydelse. Norra Tjurkövägen har låg andel trafik, särskilt vinterhalvåret.

Planförslag och konsekvenser

En trafikbullerberäkning har tagit fram (Karlskrona kommun, 2026). Beräkningarna har gjorts för både nya och befintliga bostäder i närområdet och utgår ifrån bland annat trafikmängd, hastighet, avstånd mellan vägmitt och fasad. Trafikmängden utgår ifrån både ÅDT (årsdygnstrafik) och sommartrafik. Praxis vid bullerberäkningar för att uppfylla formella krav är att använda ÅDT men eftersom trafiken är väldigt säsongsbetonad på Tjurkö har sommartrafik även valts att studera. Bullerberäkningar har gjorts för både nuläge och år 2050. Scenariot för år 2050 inkluderar en utbyggnad inom planområdet med 80 nya bostäder (planförslaget medger dock endast ca 50 nya bostäder) samt en teoretisk utbyggnad enligt översiktsplanen med ytterligare 64 bostäder. För befintliga bostäder har även trafikmängden vid ett nollalternativ år 2050 beräknats.

Nya bostäder

Den ekvivalenta ljudnivån vid fasad nuläge (2024) ligger på 50 dBA vid beräkningar för ÅDT och på 52 dBA vid beräkningar för sommartrafik. För år 2050 med en ökad trafikallstring från nybyggnad inom planområdet samt framtida utbyggnad enligt översiktsplanen beräknas den ekvivalenta ljudnivån vid fasad till 55 dBA vid ÅDT och 56 dBA vid sommartrafik.

Den maximala ljudnivån ligger på mellan 75 dBA vid fasad 2024 vid både ÅDT och sommartrafik. Vid prognosår 2050 är den maximala ljudnivån oförändrad.

Riktvärdena ekvivalent ljudnivå 50 dBA respektive maximal ljudnivå 70 dBA för uteplats uppnås på ett avstånd av ca 18 meter från vägmitt på Norra Tjurkövägen år 2024 och ca 22,5 meter från vägmitt år 2050 beräknad på ÅDT. För beräkningar för sommartrafik är avståndet detsamma 2024 men ökar till 24,5 meter år 2050.

Ekvivalent ljudnivå fasad år 2024	Ekvivalent ljudnivå fasad år 2050 scenario 3 (utbyggnad enligt ÖP)	Avstånd fasad – riktvärde för uteplats år 2024	Avstånd fasad – riktvärde för uteplats år 2050 scenario 3 (utbyggnad enligt ÖP)
ÅDT: Vån 1 50 dBA (75 dBA max) Sommartrafik: 52 dBA (75 dBA max)	ÅDT: Vån 1 55 dBA (75 dBA max) Sommartrafik: 56 dBA (75 dBA max)	ÅDT: 50 dBA ekv- 10,6 m (74 dBA max) 70 dBA max- 17,8 m (47 dBA ekv) Sommartrafik: 50 dBA ekv- 16,9 m (70 dBA max) 70 dBA max- 17,8 m (49 dBA ekv)	ÅDT: 50 dBA ekv- 22,4 m (68 dBA max) Sommartrafik: 50 dBA ekv- 24,3 m (67 dBA max)

Tabell 2: Resultaten av utförda beräkningar för ny bebyggelse.

Beräkningarna visar därmed att samtliga fasader (vid placering så nära detaljplanen tillåter ny bebyggelse) klarar riktvärdet 60 dBA ekvivalent ljudnivå med god marginal både år 2024 och vid prognosåret 2050.

Uteplatser mot Norra Tjurkövägen klarar inte riktvärdena, uteplatser placeras därmed fördelaktigt mot ny lokalgata eller avskärmas. Om privata uteplatser placeras i bullerutsatt läge bör en alternativ uteplats finnas som uppfyller riktvärdena. Plats på varje tomt finns som uppfyller riktvärdena.

Bild 22. Orange markering på kartan ovan redovisar var riktvärden för uteplats inte uppfylls idag och rött redovisar potentiellt tillkommande ytor år 2050 enligt scenario 3. Ytorna baseras på ÅDT. Riktvärde för fasad uppfylls inom hela planområdet.

Befintliga bostäder

De tre befintliga bostadshusen sydväst om planområdet ligger på ett avstånd mellan ca 8–22 meter från vägmitt. Beräkningarna utgår ifrån den befintliga bostadsfastighet som ligger närmast vägen, Tjurkö 1:31 (markerad med röd punkt på nedan). Nedan tabell visar resultat från beräkningarna. Sammanfattningsvis uppnås riktvärdet 65 dBA vid fasad för befintliga bostäder och inga åtgärder behöver övervägas.

Ekvivalent ljudnivå fasad 2024	Ekvivalent ljudnivå fasad 2050 scenario 1 (nollalternativet)	Ekvivalent ljudnivå fasad 2050 scenario 3 (utbyggnad enligt ÖP)
ÅDT: Vån 1 51 dBA Sommartrafik: Vån 1 53 dBA	ÅDT: Vån 1 52 dBA Sommartrafik: Vån 1 54 dBA	ÅDT: Vån 1 56 dBA Sommartrafik: Vån 1 57 dBA

Tabell 3 visar beräkningar för befintliga bostäder. Bild 34: Bostadsfastighet som beräkningar utgår ifrån.

Föroreningar

Nuläge

En översiktlig miljöteknisk markundersökning och undersökning av sediment samt två kompletterande markundersökningar, varav en med riskbedömning har tagits fram (WSP).

Inför den senaste kompletterande markundersökningen har en historisk inventering gjorts. På planområdet finns tydliga spår av stenhuggeriverksamhet så som stenbrott, skravelhögar m.m. Inom området, längs Norra Tjurkövägen, finns även ett utfyllt område som idag används som uppställningsplats. På uppställningsplatsen har det bland annat funnits containrar för avfall, upplag av rishögar, kabeltrummor m.m. Inom detta område har föroreningar påträffats i tidigare undersökningar.

Inom planområdet har 71 jordprov analyserats med avseende på metaller, alifater, aromater, BTEX och PAH, 8 jordprov har analyserats med avseende på PCB7 och 3 prov har analyserats med avseende på tennorganiska föreningar, diuron och irgarol. Merparten av de analyserade proverna utgörs av ytliga prover i nivån 0–0,5 m u my.

Ett avvikande delområde har identifierats, uppställningsplatsen, där högre halter föroreningar generellt har påvisats. Inom resten av planområdet har inga andra delområden kunnat urskiljas med avseende på föroreningssituationen.

Föroreningskällorna bedöms vara:

- Uppställningsplatsen: föroreningar bedöms härstamma från förorenad fyllnadsjord men också från verksamhet (uppställning etc.) på platsen. Det har även funnits byggnader som syns på flygfoton från 1940 och 1962. Uppställningsplatsen delas i sin tur upp i två delområden; delområde A närmast Norra Tjurkövägen där merparten av tidigare byggnader har funnits och delområde B närmare naturområdet. Gränsen mellan dessa baseras på förekommande halter, flygfoto från 1962 och dagens markanvändning. Här finns förekomst av arsenik, barium, bly, kadmium, kvicksilver, vanadin, PAH-L, PAH-M, PAH-H, PCB7, alifater >C16-C35, aromater >C10-C16 och aromater >C16-C35 över Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM).
- Planområdet i övrigt: diffus föroreningsspridning/enstaka förhöjda halter av föroreningar som kan bero på damning från den historiska stenhuggeriverksamheten, på atmosfärisk deposition (PAH) eller på naturligt förhöjda bakgrundshalter. Enstaka förhöjda halter skulle kunna bero på den tidigare verksamheten, förekomst av organiskt material som bundit in föroreningar eller tidigare förekomsten av byggnader. Här finns förekomst av arsenik, barium, bly, kadmium, koppar, kvicksilver, PAH-M, PAH-H, alifater >C16-C35, aromater >C10-C16 och aromater >C16-C35 över Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM).

Vid riskbedömningen har representativa halter tagits fram utifrån provtagningen, dessa bedöms beskriva den genomsnittliga föroreningssituationen inom området. De representativa halterna har därefter jämförts med platsspecifika riktvärden (PSRV) som anpassats till områdets förutsättningar och planerade markanvändning. Resultatet visar att på uppställningsplatsen överskrider de representativa halterna PSRV i båda delområdena avseende bly och PAH-H. Inom delområde A överskrids även PSRV för kvicksilver, PAH-M, PCB och aromater >C10-C16 samt aromater >C16-C35. Inom delområde B överskrids PSRV för vanadin och alifater >C16-C35. I den resterande delen av planområdet överskrids de representativa halterna PSRV för bly och alifater >C16-C35.

De ämnen som bidrar till potentiella risker för människors hälsa är bly, kvicksilver, PAH-M, PAH-H och PCB. De viktigaste exponeringsvägarna är intag av jord (bly), intag av växter (PAH-H, PCB) och inandning av ånga (kvicksilver, PAH-M). De ämnen som bidrar till potentiell negativ påverkan för markmiljön är vanadin, PAH-M, PAH-H, PCB, aromater >C10-C16 samt aromater >C16-C35.

För kvicksilver är det enbart exponeringsvägen inandning av ånga som bedöms vara relevant utifrån de representativa halterna. Det innebär att om inga kvicksilverförorenade massor finns under framtida byggnader bedöms det inte föreligga någon oacceptabel risk för exponering av kvicksilverånga. Om förorenade massor ska lämnas kvar under byggnader inom uppställningsplatsen behöver det undersöks huruvida kvicksilverånga kan förekomma i markens porgas. Detta kan undersökas t.ex. genom att utföra porgasprovtagningar för kvicksilveranalys, eller genom att utföra s.k. speciering på jordprov på laboratorium.

Avseende bly förekommer förhöjda halter inom hela planområdet som gör att en förhöjd risk för människors hälsa inte kan uteslutas. Det är oklart huruvida de förhöjda halterna av bly utgör en förorening eller en lokalt förhöjd bakgrundshalt. Halterna är dock så pass frekvent förekommande inom hela planområdet att det inte är omöjligt att det rör sig om naturligt förhöjda bakgrundshalter som kanske gäller för större delen av Tjurkö. Det finns också en möjlighet att det är stenhuggeriverksamheten som har bidragit till halterna om det finns förhöjda blyhalter i berggrunden. För att ytterligare undersöka huruvida oacceptabla risker för människors hälsa kan föreligga kan föroreningens biotillgänglighet utreds. Detta kan göras genom laboratorieanalys med så kallade UBM-tester.

För PAH-M och PAH-H på uppställningsplatsen går det inte att utesluta oacceptabla risker för människors hälsa med inandning av ånga respektive intag av växter som de viktigaste exponeringsvägarna. För båda dessa exponeringsvägar är föroreningens löslighet en viktig aspekt. Den platsspecifika lösligheten för PAH kan undersökas vidare genom laboratorieanalys med s.k. POM-tester.

För PCB finns osäkerheter i de representativa halterna. PCB har endast analyserats inom uppställningsplatsen eftersom det förekommer fyllnadsmassor och tidigare rivna byggnader. PCB förväntas inte förekomma inom planområdet i stort. I merparten av de analyserade proverna har inga halter över laboratoriets rapporteringsgräns påvisats medan det i ett enda prov har påvisats förhöjda halter över PSRV. Detta tyder på att den verkliga representativa halten inom området är betydligt lägre. Innan eventuell efterbehandlingsåtgärd vidtas p.g.a. PCB är det rimligt att utreda omfattningen av PCB-föroreningen genom utökad provtagning.

Avseende påverkan på markmiljön visar riskbedömningen att det inte går att utesluta en negativ påverkan på markmiljön p.g.a. förekomst av vanadin, PAH-M, PAH-H, PCB samt aromater >C10-C16 och aromater >C16-C35 inom uppställningsplatsen. Den verkliga påverkan på grund av markföroreningar är dock inte känd, påverkan på marklevande organismer kan därför utreds vidare innan en efterbehandlingsåtgärd vidtas. I föreliggande riskbedömning sammanfaller dock potentiella risker för markmiljön i flera fall med potentiella risker för människors hälsa.

Föroreningshalten i sedimenten har konstaterats vara måttlig/medelhög. Ingen riskbedömning för vattenområdet bedöms krävas. Vid anläggandet bör dock ändå åtgärder planeras och genomföras så att föroreningar inte sprids. Ingrepp i sedimenten kan minimeras genom att tex anlägga flytbryggor förankrade med tyngder.

Bild 35: Provtagningsplan

Planförslag och konsekvenser

Vid anläggandet av brygga kommer ingrepp i sediment begränsas för att undvika att föroreningar sprids. Inget bad eller annan verksamhet med långvarig eller direkt kontakt med sediment planeras i området. Om bad ändå skulle förekomma, skulle det troligen ske ifrån bryggan. Kommunen har i dialog med länsstyrelsen gjort bedömning att det inte krävs någon hälsoriskbedömning för vattenområdet, då risk för bad från strandlinjen är liten.

Ett stort antal prover har tagits vid uppställningsplatsen och utbredningen av föroreningarna har avgränsats. Det kan konstateras att det finns ett behov av sanering vid uppställningsplatsen och inga ytterligare provtagningar eller utredningar bedöms krävas under planarbetet för denna yta. För att följa upp föroreningssituationen och för att säkerställa att marken kommer bli lämplig för ändamålet har plankartan försetts med villkor för startbesked: *Startbesked får inte ges för åtgärder som innebär väsentliga ändringar av markanvändningen förrän markföroreningar avhjälpts* (a₅).

Utredningen har visat att förhöjda halter av bly generellt förekommer över hela planområdet. Förhöjda halter i mark behöver nödvändigtvis inte motsvara en lika hög faktisk exponering, eftersom en del av ämnena kan vara bundna i marken och därmed ha begränsad tillgänglighet för upptag. Utan vidare utredning kan dock risk för människors hälsa inte uteslutas. Det finns därför ett behov av att undersöka om oacceptabla risker för människors hälsa kan föreligga och föroreningens

biotillgänglighet kommer därför utredas vidare under planarbetet. Detta görs genom så kallade UBM-tester som simulerar upptag av föroreningar i människokroppen och ger ett mått på hur stor andel av det totala innehållet i marken som faktiskt kan tas upp vid exponering.

Radon

Nuläge

Stora delar av Blekinge utgör högriskområde vad avser markradon då markförhållanden till stora delar utgörs av sprickiga bergarter eller grusåsar.

Planförslag och konsekvenser

Ny bebyggelse ska uppföras radonsäkert och årsmedelvärdet för radonhalten i en bostad får inte överskrida 200 Bq/m³. Exploatören ansvarar för att erforderliga undersökningar utförs för att säkerställa eventuell förekomst av radon.

Brand, Farligt gods, m.m.

Inga rekommenderade vägar för farligt gods finns på Tjurkö eller närliggande öar. Det finns inte heller någon utökad brandrisk.

Risker

Ras och skred

Nuläge

Planområdet är beläget på berg, vilket gör att risk för ras och skred är liten.

Planförslag och konsekvenser

Bebyggelsen inom området avse bebyggas med platta på mark.

Risk för högt vattenstånd / översvämning

Länsstyrelsens riktlinjer

Länsstyrelsen har under 2024 beslutat om nya *Riktlinjer för bedömning av översvämningsrisk längs Blekinges kust med hänsyn till klimatförändringar*. Riktlinjerna baserar sig på SMHI:s analys av extrema vattenstånd i Blekinge och ger underlag om vilka risknivåer som länsstyrelsen utgår från vid bedömning av lämplighet för olika typer av byggnationer. Utgångspunkt för bedömning av säkerhetsnivå är för Karlskrona kommun år 2150. Uträkningen av säkerhetsnivån görs genom att addera framtida medelvattenstånd (baserat på klimatscenarier) med en tillfällig högvattenhändelse och en säkerhetsmarginal (för vind- och vågeffekter). För aktuell detaljplan med de användningar som föreslås anger riktlinjerna en säkerhetsnivå +3,91 meter över dagens medelvattenstånd. Högvattenhändelsen som beräkningen baseras på är då BHN (beräknad högsta nivå). Även tillfartsvägar till planområden bör enligt riktlinjerna ha samma säkerhetsnivå som bebyggelsen. Vägar bedöms dock kunna ligga 10 cm lägre och ändå vara farbara.

Klimatanpassningsplan

Karlskrona kommuns uppdatering av klimatanpassningsplan antogs av kommunfullmäktige 2026-04-28. I planen beskrivs att genom att agera med framförhållning, lokalkännedom och samverkan skapar vi förutsättningar för ett hållbart och robust samhälle även i ett framtida klimat. Strategin syftar till att vara resurseffektiv. Genom att samplanera kommande skyddsåtgärder och undvika fragmenterade insatser minskar vi risken för kostsamma och kortsiktiga lösningar. I planen framgår att Karlskrona kommun tar ansvar för att långsiktigt planera för stigande havsnivåer. Kommunen bedömer att det i nuläget inte är ändamålsenligt att investera stora resurser i permanenta skyddsåtgärder som inte behövs förrän på mycket lång sikt. Dock finns behov av att hantera högvattenhändelser i låglänta områden och där tillfällig översvämning inte är acceptabelt, exempelvis inom världsarvet.

Åtgärder för klimatanpassning behöver göras med hänsyn till teknisk livslängd. När vi exempelvis åtgärdar en väg eller bro så görs det till en nivå som bedöms rimlig utifrån konstruktionens livslängd, inte nödvändigtvis utifrån ett 100-årsperspektiv. Detta synsätt har tillämpats i enskilda projekt i samråd med länsstyrelsen och är en viktig princip för att balansera kostnad, nytta och genomförbarhet.

Kommunen ser behov av statligt engagemang och ekonomiskt stöd för att kunna genomföra nödvändiga klimatanpassningsåtgärder. Ett antal aktörer och dess roller är beskrivna i klimatanpassningsplanen. Bland annat nämns Trafikverket som en viktig aktör eftersom de ansvarar för planering, byggande och förvaltning av statlig transportinfrastruktur. Deras klimatanpassningsarbete är avgörande för att skydda vägar, järnvägar och andra transportleder mot klimatrelaterade risker. Även Försvarsmakten nämns som en viktig aktör på grund av försvarsanläggningar och skydd av samhällsviktig infrastruktur. Karlskrona kommun förväntar sig att samtliga berörda aktörer tar ansvar för sina respektive uppdrag och roller inom klimatanpassningsområdet. Karlskrona kommun lyfter även fram att samverkan är mycket viktig för att samordna krav, tidsperspektiv och investeringar.

Nuläge

Merparten av marken inom planområdet ligger på en höjd på ca +16 till +17 meter över havet, dvs. med mycket goda marginaler över säkerhetsnivån. Mot nordöst sluttar det sedan ner kraftigt mot havet. Delar av den 19 km långa tillfartsvägen från fastlandet som passerar genom Möcklö, Senoren och Sturkö skulle tillfälligt riskeras översvämmas enligt länsstyrelsens riktlinjer.

Planförslag och konsekvenser

Planområdet

Ny bebyggelse kommer inte bli påverkad av stigande havsvattennivåer. Ingen bebyggelse planeras inom de låga delarna vid strandlinjen.

En småbåtshamn planeras med en brygga ansluten i norra delen av planområdet. Den del av bryggan som är fast monterad kommer placeras på befintlig markhöjd. En småbåtshamn anses inte behöva ha säkerhetsnivåer motsvarande nya bostäder och nivån +3,91 är därmed inte tillämplig i detta fall. Bryggor har inte samma livslängd och innebär inte samma förstörelse om de blir översvämmade. Det är även

möjligt att efter hand höja den fasta bryggdelen. En anpassning till nuvarande markhöjder är dessutom att föredra för att anpassa till stenmurar och befintlig bebyggelse, vilket innebär en anpassning till riksintresset för kulturmiljövården.

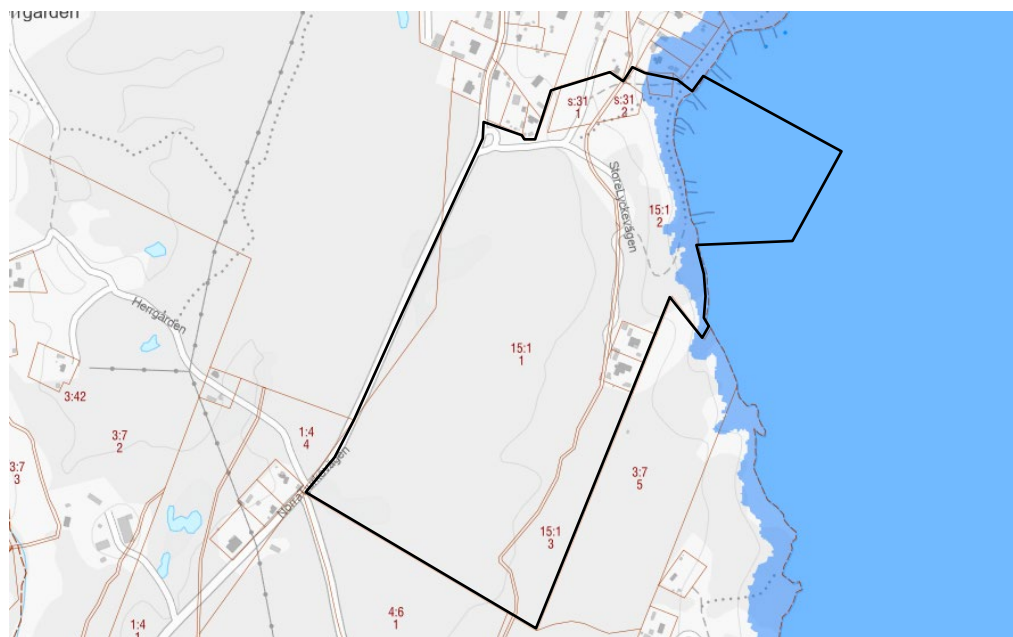

Bild 36. Karta visar planområdet samt en havsvattennivåhöjning om +4,0 meter, vilket ungefär motsvarar säkerhetsnivån +3,91 meter.

Vägar till planområdet

Som tidigare nämnts bör enligt länsstyrelsens riktlinjer tillfartsvägar till planområdet ha säkerhetsnivå +3,91 meter. Dock anses de kunna ligga 10 cm lägre och ändå vara farbara, dvs. +3,81 meter. Delar av sträckan mellan fastlandet och planområdet översvämmas om havet stiger så pass mycket. Observera att denna nivå dock är tillfällig (högvattenhändelse) och ingen bestående nivå.

Kommunen har studerat när delsträckorna kan komma stå under vatten vid högvattenhändelse. Med hjälp av GIS (geografiska informationssystem) har en kartläggning av vägarna gjorts där vägarnas höjd och MSB:s kustöversvämnings (1–4 meter med halvmetersintervall) har kombinerats. Se bilaga (kartläggning översvämningsanalys av vägar i Karlskrona kommun mellan sträckan från Möcklö till Tjurkö) för att se delsträckorna i detalj.

Efter att delsträckorna har studerats vad gäller vilken höjd de är belägna på har beräkningar gjorts utifrån länsstyrelsens riktlinjer och när i tid respektive sträcka teoretiskt skulle kunna översvämmas. Beräkningarna utgår ifrån framtida medelvattenstånd, beräknad högsta nivå ”BHN” (1,55 meter) samt en säkerhetsnivå om 0,4 meter. 10 cm har dragit av då vägar anses vara farbara då. SMHI:s tabell om framtida medelvattenstånd i Karlskrona kommun och scenario SSP5-8,5 (mycket högt) har använts.

För att ta redan på när sträckorna riskerar översvämmas har medelvattenstånd för olika år använts. Studien visar därmed hur mycket havet skulle behöva stiga innan respektive delsträcka riskerar att tillfälligt översvämmas (inkl. BHN och säkerhetsnivå, exkl. 10 cm för farbarhet). Exempelvis skulle en vägsträcka som idag

är belägen på +2,45 riskera att tillfälligt översvämmas år 2060. För att ta reda på detta har följande formel använts: X (medelvattenstånd) + 1,55 (BHN) + 0,4 (säkerhetsnivå) – 0,1 (farbarhet) = 2,45. Medelvattenståndet skulle därmed behöva höjas till 0,6 meter, vilket inträffar år 2060 enligt SMHI:s tabell.

Beräkning av ett tidsperspektiv på när olika delsträckor skulle kunna bli utsatta för översvämningar från havet ger en förståelse för hur lång tid i framtiden dessa risker blir påtagliga och ger också en möjlighet att föra ett resonemang om vägsträckornas utsatthet i förhållande till den tekniska livslängden på vägkonstruktionerna (körbanor, broar och brofästen). Beräkningarna baseras dock på klimatscenarier och beräkningar för hypotetiska högvattenhändelser, och innehar därför en betydande osäkerhet. Osäkerheten går dock inte att utesluta eftersom det idag är omöjligt att veta säkert hur klimatet kommer att påverka dessa faktorer.

År	Medelvatten- stånd	BHN	Säkerhets marginal	Farbarhet	Summa: Lämplig säkerhets nivå på väg	Delsträcka som börjar översvämmas
2030	0,31	1,55	0,4	-0,1	2,16	1a-d (1,4 m), 5 (2,0 m)
2040	0,39	1,55	0,4	-0,1	2,24	
2050	0,49	1,55	0,4	-0,1	2,34	
2060	0,60	1,55	0,4	-0,1	2,45	4a (2,4 m)
2070	0,72	1,55	0,4	-0,1	2,57	3e/f (2,5 m)
2080	0,84	1,55	0,4	-0,1	2,69	2 och 6b (2,6 m), 3a-d (2,7 m)
2090	1,00	1,55	0,4	-0,1	2,85	6a (2,8 m)
2100	1,18	1,55	0,4	-0,1	3,03	
2110	1,33	1,55	0,4	-0,1	3,18	
2120	1,49	1,55	0,4	-0,1	3,34	
2130	1,65	1,55	0,4	-0,1	3,50	
2140	1,81	1,55	0,4	-0,1	3,66	
2150	1,96	1,55	0,4	-0,1	3,81	

Tabell 4: Tabell ovan visar framtida medelvattenstånd som tillsammans med BHN, säkerhetsmarginal och bedömning av när en väg är farbar, visar när olika säkerhetsnivåer blir aktuella för studerade delsträckor.

Bild 37. Karta visar låglänta delar av vägsträckan mellan fastlandet och Tjurkö som riskerar att tillfälligt utsättas för högvattenhändelser. Kartan visar även vilka år detta kan inträffa. Med låglänta i detta sammanhang avses delar som är belägna under säkerhetsnivån (+3,91 meter). Samtliga områden har studerats i översvämningskarteringen.

Vid Säby/Möcklö (1a-d) finns två delområden som redan idag skulle kunna översvämmas vid en extrem högvattenhändelse, om man inkluderar en säkerhetsnivå för vind- och vågeffekter. Den lägsta delen av vägen ligger idag på ca +1,4 meter. Efter detta följer två sträckor på Sturkö (delsträckor 4a och 5) som riskerar att översvämmas år 2030 respektive 2060. Därefter (ca år 2070/2080) kan området vid Västra Skällö (delsträcka 3a-f) utsättas för högvattenhändelse. Det är först år 2080/2090 vattnet skulle kunna nå upp på delar av Tjurköbron. Observera att dessa nivåer motsvarar när vatten som först skulle kunna nå vägbanan vid tillfällig högvattenhändelse. Se bilagan för höjder och utbredning av delsträckorna.

Trafikverket är väghållare för hela vägsträckan från fastlandet till planområdet. Som väghållare ansvarar Trafikverket för att vägarna ska vara framkomliga, inte minst för räddningsfordon, och jobbar kontinuerligt med nödvändiga åtgärder. Kommunen har i dialog med Trafikverket framfört vilka områden som idag och i framtiden riskerar att översvämmas.

Kommunen har efterfrågat och fått tidiga synpunkter från Trafikverket och Räddningstjänsten angående påverkan på vägar mot Tjurkö vid högvattenhändelser.

Yttrande från Räddningstjänsten

Räddningstjänsten har i yttrande 2025-10-29 framfört att det främst är framkomligheten för ambulanssjukvårdens och räddningstjänstens fordon som behöver säkerställas. Tillgång till räddningstjänst bör finnas inom rimlig tid alternativt att särskilda skyddsåtgärder vidtas för att kompensera för långa insatstider. Idag nås befolkningen på Sturkö, Tjurkö och Senoren av räddningshjälp inom högst 20 minuter, tack vare en etablerad deltidstyrka på Sturkö. Broförbindelserna säkerställer att förstärkande enheter kan skickas till platsen från Karlskrona för att hjälpa till att hantera större olyckor eller bränder. Om förbindelser översvämmas behöver förmågan att utföra räddningsinsatser säkras.

I det korta perspektivet (dagar) kommer räddningstjänsten behöva pröva olika former av transporter såsom vägfärja, räddningsbåtar, statliga fartygsresurser och helikoptrar. Detta i likhet med hur hanteringen sker idag gentemot bebyggelse på öar i skärgården utan broförbindelser.

I det längre perspektivet behöver en permanent förmåga till räddningsinsats säkerställas, vilket sannolikt innebär att statliga vägar måste höjas alternativt att färjeförbindelser anordnas. Den enskilde kan vid bristande vägförbindelser få ta ett utökat ansvar för sin egen säkerhet om räddningstjänstens insatstider förlängs (exempelvis genom mer släckutrustning, övning, etc. i likhet med hantering på andra öar i östra skärgården). Enligt räddningstjänstens uppfattning bör en så omfattande förändring hanteras i kommunens översiktsplan där olika intressenter kan bidra med olika ingångsvärden. Olika intressen och kostnader behöver vägas mot varandra.

Yttrande från Trafikverket

Trafikverket har i yttrande (2025-12-02) framfört att de ständigt arbetar med översyn av de statliga vägarnas tillstånd och har som uppdrag att de statliga vägarna ska vara farbara och framkomliga. Trafikverket arbetar löpande med översyn av riskområden och har tagit fram en klimat- och sårbarhetsanalys som stöd för översyn av behov av åtgärder. De har idag ingen prioriteringsordning utifrån detta. Genomförande av åtgärder beror på tilldelade medel för klimatanpassning och pågående analys av vad som kommer att prioriteras först. Medel för utveckling och investering i statligt regionalt vägnät tilldelas och beslutas vanligtvis av Region Blekinge i länstransportplan och genomförande hanteras av Trafikverket.

Livslängden på vägar och järnvägar sträcker sig över lång tid, dock inte fram till 2150 och översyn och behov av förändrade förutsättningar behöver därför göras löpande. Livslängden påverkas framför allt av vägens beläggningstyp, trafikmängd, trafikens tyngd och spårbundenhet, samt av vägkroppens bärighet och konstruktion. Det är också viktigt att vatten dels rinner av vägen och ner i diken och att vägkropp hålls torr och byggnadsverk ses över och besiktigas varför behov av underhåll och förnyelse sker löpande.

Vid en ombyggnad tas höjd för farbarhet och bedömning görs också utifrån belastning och ÅDT men även utifrån framtida behov och förutsättningar där klimatpåverkan och översvämningsrisker är några av de kriterier som påverkar och som tas med i bedömning inför reinvesteringar. Troligen kan flera av frågorna som berör just farbarheten till Sturkö och Tjurkö och som är kopplat till klimatpåverkan hanteras med trummor/vattenavrinning i ett första skede så inte nödvändigtvis att vägar behöver byggas om utan kan förstärkas på känsliga partier efterhand som problemområden bedöms uppstå.

Tillgängligheten till områden hanteras även via kontinuitetsplaner för främst kortsiktig påverkan vilket Trafikverket hanterar och olika lösningar för framkomlighet och tillgänglighet finns för flera utpekade stråk i Blekinge både på nationella och regionala vägar som länsvägar. Trafikverket har i uppdrag att hantera framkomlighet till vägstråk som pekats ut innehålla sårbara punkter. Detta material är inte publikt utan ligger i Trafikverkets beredskapshantering och ingår i det statliga uppdraget att hålla statligt vägnät i framkomligt skick och ger underlag för hantering vid krissituationer.

Kommunens bedömning gällande vägar

Vägsträckan från E22 till planområdet är mer än 19 km. Att partier av denna långa sträcka kan utsättas för tillfälliga översvämnningar i framtiden är troligt om inga åtgärder skulle göras. Vägar och broar har en teknisk livslängd och för de statliga vägarna är det Trafikverket som ansvarar för att vägarna är farbara/framkomliga. Den tekniska livslängden är kortare än planeringshorisonten gällande klimatanpassningar, vilket innebär att det inte är ekonomiskt försvarbart att göra dessa anpassningar idag. Trafikverket har påpekat att vägar aldrig är orörda fram till år 2150 – utan anpassas, förstärks eller byggs om löpande baserat på ny kunskap, behov och tilldelade medel. Riskbedömningar vad gäller översvämnningar och anpassningar av infrastruktur behöver ske löpande. Vägarna ligger dessutom i ett område som redan i dag är bebyggt och fortsatt kommer behöva vara tillgängligt, vilket innebär att anpassningar kommer att behöva göras oavsett denna detaljplan.

Till skillnad från bebyggelse är det lättare att klimatanpassa vägar i efterhand. Trafikverket har framfört att klimatanpassa vägar behöver inte innebära att vägar byggs om, det kan i stället handla om att de behöver förstärkas på känsliga partier efterhand som behov uppstår. De framför att flera av frågorna som berör just farbarheten till Sturkö och Tjurkö och som är kopplat till klimatpåverkan troligen kan hanteras med trummor/vattenavrinning i ett första skede.

De konsekvenser som en tillfällig översvämning kan få är framför allt kortvariga störningar i framkomlighet, inte permanenta förluster av funktion. Räddningstjänsten beskriver flera alternativa insatsmöjligheter under sådana händelser, i likhet med hur det hanteras idag till öar utan landförbindelse. På Sturkö har Räddningstjänsten dessutom idag en deltidsstyrka. Även hemtjänst finns på Sturkö.

Förutom att Trafikverket har ett uppdrag att hålla vägarna farbara är det sannolikt av stor vikt för Försvarsmakten att vägarna är farbara eftersom södra Tjurkö utgör av riksintresse för totalförsvaret. Som ovan nämnt om klimatanpassningsplanen förväntar sig Karlskrona kommun att samtliga berörda aktörer tar ansvar för sina respektive uppdrag och roller inom klimatanpassningsområdet. Det är av stor vikt att samverkan sker för att samordna krav, tidsperspektiv och investeringar.

De redovisade beräkningarna utgå det högsta klimatscenariot samt SMHI:s beräknade högsta nivå för extremvattenstånd, vilket innebär att analysen bygger på ett extremt antagande med stor osäkerhet och inkluderar betydande säkerhetsmarginaler. Framtagen studie av lokala effekter av vågor och vind (Afray, 2025) visar dessutom på att den faktiska lokala situationen i Karlskrona gör att effekterna sannolikt inte blir så omfattande som de teoretiska maxvärdena antyder, då extremvattenstånd och extremvindar inte sammanfaller i tid i Karlskrona.

Med hänvisning till ovan bedömer kommunen att det inte är en risk för människors hälsa och att riskbilden kopplat till klimatanpassning är hanterbar. Kommunen vill även framhäva att det inte är möjligt att klimatanpassa tillfartsvägar inom ramen för detaljplanen, arbete med klimatanpassning behöver ske långsiktigt och i nära samverkan med andra aktörer.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen kan överpröva detaljplanen om en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte iakttas.

Luft

Nuläge

För att skydda människors hälsa finns nationella miljökvalitetsnormer (MKN) för utomhusluft som anger hur höga halter av olika luftföroreningar som maximalt tillåts. Miljökvalitetsnormer finns bland annat för partiklar PM₁₀ i utomhusluft (inhalerbara partiklar med en diameter mindre än 10 µm). Partiklar uppstår vid förbränning men också vid slitage av bromsar, vägbanor och däck. Vanliga källor är vägtrafik, energiproduktion och industrier. Några större källor till luftföroreningar finns inte i eller i anslutning till planområdet.

Planförslag och konsekvenser

Den trafik som uppstår som en konsekvens av planens genomförande är så pass ringa att luftkvaliteten inte bedöms påverkas i någon betydande omfattning. Med hänvisning till detta samt planområdets läge, bedöms det inte finnas risk för att någon miljökvalitetsnorm för luft överskrids.

Vatten

Nuläge

År 2000 införde Europaparlamentet ramdirektivet för vatten (2000/60/EC), även kallat Vattendirektivet, med målsättningen att uppnå vattenkvalitet av god status inom hela EU. För att uppnå god vattenstatus sätts kvalitetsmål i form av miljökvalitetsnormer (MKN) för vattenförekomster. För ytvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status (kvicksilver, TBT m.m.) och ekologisk status (bottenfauna, fisk m.m.). För grundvatten finns miljökvalitetsnormer för kemisk status och kvantitativ status (dvs. att det råder balans mellan uttag och nybildning av grundvatten).

Samtliga rinnvägar inom området leder mot recipient Östra fjärden i öster. Den ekologiska statusen på vattenförekomsten är idag måttlig på grund av övergödning och möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen god ekologisk status till år 2021 uppfylldes inte. En tidsfrist har beslutats till år 2039 för att uppnå denna status. Den kemiska statusen uppnår ej god, vilket härleds till förekomst av bromerade difenyletrar (PBDE) samt kvicksilver och kvicksilverföreningar. Vad gäller kvicksilver och PBDE är det en situation som delas med samtliga vattenförekomster i Sverige.

Planområdet tillhör delavrinningsområdet för Östra fjärden. Det direkta avrinningsområdets totala area är ca 3 400 ha, vilket innebär att planområdet (totalt ca 19 ha) utgör ca 0,56 % av Östra fjärdens avrinningsområde. Dessutom sker tillrinning från uppströms vattendrag samt utbyte med omgivande vattenförekomster.

Planförslag och konsekvenser

En dagvattenutredning har tagits fram (Norconsult, 2026) i vilken den planerade exploaterings påverkan på möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna (MKN) för recipienten har bedömts. I utredningen beskrivs att eftersom den exploatering som planeras är av mindre omfattning och att recipienten i dagsläget, enligt VISS, ej påverkas av urban markanvändning i någon större utsträckning bedöms exploaterings påverkan på recipient som mycket liten. Utifrån planområdets mindre storlek bedöms det ej heller rimligt att det skulle påverka status i recipient. Sammantaget har slutsatsen dragits att ingen otillåten försämring i recipient bedöms förekomma till följd av exploatering och planen riskerar ej att äventyra möjligheterna för recipienten att uppnå MKN.

Buller

Miljökvalitetsnormen för buller gäller omgivningsbuller från alla vägar, järnvägar, flygplatser och tillståndspliktiga hamnar. Den gäller även omgivningsbuller från vissa större, utpekade industrigrenar i de största kommunerna.

Planförslag och konsekvenser

Med tanke på planområdets läge bedöms det inte finnas risk för att någon miljökvalitetsnorm för buller ska överskridas. Bullerberäkningar har gjorts för planområdet som visar på att de fastställda riktlinjerna kan uppfyllas.

Miljömål

Riksdagen har antagit mål för miljöns kvalitet för 16 områden. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturreсурser som är ekologiskt hållbara på lång sikt.

Planen innebär förändrad markanvändning och påverkan på naturmiljö, vattenmiljö, kultur- och friluftsvärden samt den byggda miljön. De nationella miljökvalitetsmål som berörs av detaljplanen är följande:

- God bebyggd miljö
- Ett rikt växt- och djurliv
- Begränsad klimatpåverkan
- Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Ingen övergödning
- Giftfri miljö

Planen styr hur mark och vatten ska användas och bidrar därmed till att skapa en långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur. Ny bebyggelse tar stor hänsyn till Tjurköns karaktär och de kulturhistoriska värdena. Det finns goda förutsättningar till en trygg och hälsosam livsmiljö med god tillgång till tysta miljöer, rekreation både på land och till havs, samt god luft- och vattenkvalitet. Ny bebyggelse föreslås i anslutning till befintlig bebyggelse och innebär ett mer effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur. Läget i närheten av kollektivtrafik (buss) och skärgårdstrafik ger förutsättningar för minskade körsträckor med bil. Kommunalt vatten och avlopp finns dock inte idag, men Tjurkö bedöms vara det högst prioriterade området där kommunen är skyldig att ordna vattenförsörjning. Ny bebyggelse är beläget i det område där utbyggnad av vatten och avlopp avse göras först. Miljömålen ”God bebyggd miljö”, ”Begränsad klimatpåverkan” bedöms främjas.

Stor hänsyn har tagits till områdets växt- och djurliv, både på land och i vatten, och stora ytor lämnas som naturmark. I vattenområdet avse förläggas endast en brygga som ansluter till stranden och bommar/båtplatser avse placeras där tillräckligt djup finns för att undvika muddring. Dessa val har gjorts för att minska påverkan på växt- och djurliv. Detaljplanen bedöms därmed beröras av miljömålen ”ett rikt växt- och djurliv” samt ”Hav i balans samt levande kust och skärgård”. Det sistnämnda berörs förutom av vad som ovan anges även då båtplatser ökar möjligheten till rekreation.

Fördröjning av dagvatten har positiva aspekter för miljön då det renar vattnet innan det når havet, vilket har positiv påverkan på miljömålen ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” samt ”Ingen övergödning”. Detaljplanen berör även miljömålet ”giftfri miljö” eftersom marken ska saneras på de föroreningar som identifierats vilket minskar risken för exponering och spridning av föroreningar i miljön.

Ekosystemtjänster

Nuläge

Ekosystemtjänster är de funktioner hos ekosystem som på något sätt gynnar människan. Till exempel att växter renar luft, buskar dämpar trafikbuller, bin pollinerar grödor eller att vår hälsa ökar i naturen. Naturvårdsverkets definition av ekosystemtjänster är: ”Ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande.”

Planförslag och konsekvenser

Inom planområdet lämnas stora ytor naturmark, vilket är positivt vad gäller att t.ex. reducera och reglera temperatur, fördröja vatten, att binda koldioxid, luftrening och pollinering. Det är även tänkt att naturområdet ska rensas på sly och tillgängliggöras för allmänheten vilket ökar möjligheterna till rekreation. Detta kan i sin tur leda till minskad stressnivå, ökat välmående och social interaktion. Inom naturområdet planeras även en vandringsled dras in, med huvudsyfte att tillgängliggöra lämningar från stenindustrin. Förutom att det har höga rekreativa värden och är bra för hälsan, är det även en åtgärd som är kunskapshöjande. Längs vandringsleden planeras s.k. ”lekotoper” som är ett sätt att ta tillvara på naturens möjligheter och nyttja till lek. Att som barn leka i naturen har många positiva hälsoföredelar.

Undersökning

Enligt Plan- och bygglagen 5 kap och Miljöbalken 6 kap ska en undersökning (identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan) utgöra underlag för beslut om detaljplanen kan tänkas medföra betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljöbedömning göras, bl.a. genom att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) i enlighet med PBL och MB upprättas. En undersökning för aktuellt planförslag finns framtagen 2024-07-15.

Ställningstagande gällande betydande miljöpåverkan

Karlskrona kommun har samrått med länsstyrelsen gällande undersökningen. Kommuns bedömning är att planförslaget initialt inte bedöms innebära en sådan betydande miljöpåverkan som enligt miljöbalken 6 kap. kräver att en strategisk miljöbedömning måste göras. Länsstyrelsen anser att det i nuvarande planskede inte går att bedöma om en strategisk miljöbedömning behöver göras. Eftersom inga utredningar har tagits fram än går det inte att säga hur miljöpåverkan blir av planens genomförande. Länsstyrelsen kommer göra en ny bedömning i samrådsskedet.

Länsstyrelsen har i samrådet om undersökningen framfört följande synpunkter som bör beaktas i det fortsatta planarbetet.

- En dagvattenutredning behöver tas fram
- En naturvärdesinventering behöver tas fram
- Identifierade riskområden behöver undersökas i mark och sediment.

- Samtliga broar och lågt liggande vägvsnitt som krävs för att ta sig till avfarten mot Ramdala behöver anpassas för att kravet på tillgänglighet till bostäder på Tjurkö kan anses vara tillgodosett.
- Behovet av hamnen behöver motiveras mer. Den tilltänkta hamnen ligger i ett vattenområde som är en del av ekologiskt känsliga områden och högexploaterad kust enligt 4 kap 4§ miljöbalken, vilket innebär att hamnen troligtvis kommer öka negativa effekter på miljökvalitetsnormer genom att öka spridning av förorenade sediment.
- Det är av stor betydelse att ny bebyggelse anpassas avseende skala och materialval med omgivande bebyggelse för att inte skada riksintresset för kulturmiljövård. Länsstyrelsen ser det positivt att kommunen ser kulturhistoriska lämningar som användbara objekt till att stärka upplevelsen av områdets historiska karaktär genom framröjning och synliggörande.

Kommunen har inför samråd tagit fram nödvändiga utredningar, motiverat behov av småbåtshamn och föreslagit hur ny bebyggelse ska anpassas till kulturmiljön.

Genomförande av detaljplanen

Genomförandefrågorna redovisar de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som krävs för ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Genomförandefrågorna har ingen självständig rättsverkan, de utgör en del av planhandlingarna och ska vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

Organisatoriska frågor

Genomförandetid

Genomförandetiden för aktuell detaljplan är 10 år över hela området och börjar gälla fr.o.m. att planen fått laga kraft.

Genomförandetiden anger den tidsrymd inom vilken en detaljplan är tänkt att genomföras och ska bestämmas till mellan fem och femton år. Innan genomförandetiden har gått ut får planen inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja.

Ansvarsfördelning

Karlskrona kommun som fastighetsägare är ansvarig för detaljplanens genomförande inom planområdet. Kommunen bygger ut allmän platsmark gata och natur samt vattenområdet (småbåtshamn). Området kommer att införlivas i det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Bostäder säljs antingen genom kommunens tomtkö eller markanvisning med jämförelseförfarande eller som en kombination av båda.

Huvudmannaskap

Enligt Plan- och bygglagen 4 kap 7 § ska kommunen vara huvudman för allmänna platser. Kommunen får dock, om det finns särskilda skäl för det, i detaljplanen bestämma att huvudmannaskapet i stället ska vara enskilt för en eller flera allmänna platser. Inom det aktuella planområdet föreslås allmän platsmark gata få enskilt huvudmannaskap. Följande särskilda skäl anses föreligga:

- Planområdet ligger på ett stort avstånd till större tätorter.
- Områdets ursprungliga karaktär bibehålls. Detaljplanen reglerar utformningen av bebyggelsen så att den överensstämmer med befintlig byggnadsstruktur på Tjurkö. Inom planområdet har större områden natur sparats för att bevara natur- och kulturmiljön och uppnå en glesare bebyggelse.
- Tjurkö har traditionellt haft enskilt huvudmannaskap. En enhetlig förvaltningsstruktur är lämplig.
- Vägarna utgör ett avgränsat lokalt vägnät, eftersom det i första hand är fastigheterna inom planområdet som har behov av vägen.
- Vägarnas huvudsyfte är att serva bostadsfastigheterna. I norra delen av planområdet planeras dock en småbåtshamn och ett område för tekniska anläggningar (E-område). Även denna vägsträcka bör av praktiska skäl ingå i den sammanhängande förvaltningsstrukturen.

Kommunen kommer att vara huvudman för allmän platsmark – Natur, vilket inkluderar stigar, merparten av lämningar från stenindustrin, mindre vattenområden inom området och strandlinjen.

Avtal

Exploateringsavtal

Det aktuella planområdet utgörs av kommunal mark och inget exploateringsavtal ska tecknas.

Tekniska frågor

Utredningar

Karlskrona kommun bekostar alla undersökningar och åtgärder som behövs för genomförandet av detaljplanen. Följande utredningar har tagits fram:

- Trafikutredning
- Sjömätning
- Översiktlig markteknisk markundersökning
- Kompletterande miljöteknisk markundersökning
- Kompletterande miljöteknisk markundersökning samt riskbedömning
- Naturvärdesinventering inkl. häckfågelinventering
- Marin naturvärdesinventering i Store Lyckeviken
- Groddjursinventering på Tjurkö
- Fladdermusinventering
- Dagvattenutredning
- Kulturlandskapsanalys
- Trädinventering
- Bullerberäkningar

Vatten, avlopp och dagvatten

Planområdet ligger idag utanför kommunens verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten. Vid genomförande av planen kommer planområdet att infogas i verksamhetsområdet. Kommunen bygger ut vatten-, spill- och dagvattenledningar fram till fastighetsgräns.

I Norconsults dagvattenutredning föreslås de flesta tillkommande fastigheternas dagvatten omhändertas i ett ledningsnät som fastigheterna ansluts till via förbindelsepunkt i gatan. För de fyra fastigheterna i sydväst och de tre fastigheterna i nordost föreslås dagvattnet avledas via diken till naturmark. Eventuellt är det möjligt att ansluta fastigheterna i sydväst till ledningsnätet. Ledningsnätet för dagvatten samförläggs med ledningar för vatten och spill.

Fastighetsägaren ansvarar för utbyggnaden av planområdets vatten-, avlopps- och dagvattenledningar inom kvartersmark vilka ska anslutas till det kommunala ledningsnätet efter anvisad anslutningspunkt.

Dagvattenanläggningar

Inom planarbetet har en utredning om dagvatten tagits fram (Norconsult, 2026), med förslag på omhändertagande av dagvatten. Det anses inte finnas något behov av dagvattendamm, växtbäddar eller dylikt eftersom området inte exploateras så hårt och mycket naturmark består.

El, tele, optik

Tjurkö är idag försörjt med el, tele och fiber. E.ON är elnätägare, Skanova äger telenätet och fibernätet ägs av Affärsverken Karlskrona AB. El- och teleledningarna är luftburna och behöver förläggas i gata inom planområdet.

Avfall

Inrättande och placering av miljörum och hantering av avfall ska ske i enlighet med kommunens föreskrifter om avfallshantering och i samråd med Affärsverken Karlskrona AB. Ytan för miljörum bör dimensioneras för full sortering, både hämtning av vanliga hushållsfraktioner, förpackningar och trycksaker.

Affärsverken Karlskrona AB är ansvarig för avfallshantering och ska kontaktas för lokalisering av avfallsutrymme och utformning av vändplatser för avfallsfordon.

Föroreningar

Ingående undersökningar har gjorts av föroreningarna inom hela planområdet. Kommunen ansvarar för sanering inom planområdet.

Gator inom planområdet

Karlskrona kommun, som fastighetsägare, ansvarar för utbyggnaden av gator inom planområdet.

Vandringsleden

En vandringsled planeras skapas i området, som kopplas på den vandringsled som finns vid Herrgården. Kommunen ser gärna att vandringsleden får skyltning likt de som finns vid Herrgården och infogas i Ark56-lederna. Kommunen ansvarar för anläggande och skötsel av leden inom planområdet samt bedriver tillsyn. Det kan bli aktuellt att låta en förening sköta leden. Inför anläggande av leden avser kommunen föra dialog med Region Blekinge, Blekinge museum och lokala föreningar för att tillsammans hitta bästa lösning för utformning, anläggande och skötsel.

Småbåtshamn

Småbåtshamnen i nordöstra delen av planområdet anläggs och sköts av Karlskrona kommuns hamnavdelning.

Ekonomiska frågor

Kostnader

Kommunen, som fastighetsägare, svarar för kostnaderna för detaljplanläggning och övriga kostnader för genomförande av detaljplanen inom den egna fastigheten.

Vatten, avlopp och dagvatten

Utbyggnaden av det kommunala VA-nätet, vatten-, spill- och dagvattenledningar, finansieras genom anläggningsavgifter som erläggs av de blivande fastigheternas köpare i samband med förbindelsepunkternas upprättande.

Avfall

Avfallshantering finansieras genom Affärsverken Karlskrona AB:s fastställda taxa för hämtningsabonnemang.

Föroreningar

Fastighetsägaren svarar för saneringskostnader inom den egna fastigheten.

El, tele, optik

Omförläggningar av luftledningar inom planområdet bekostas av fastighetsägaren.

Gator inom planområdet

Karlskrona kommun, som fastighetsägare, bekostar utbyggnaden av gator inom planområdet. Kostnaden regleras vid försäljning av tomterna.

Vandringsleden

Kommunen ansvarar för kostnader kopplade till anläggande och skötsel av leden inom planområdet. Det vore önskvärt att engagera en lokal aktör för daglig tillsyn.

Småbåtshamn

Kostnad för anläggande av småbåtshamn tas av Karlskrona kommuns hamnavdelning och finansieras via båtplatsavgifter.

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Avstyckning till enskilda fastigheter ska ske. Kommunen som fastighetsägare ansöker om och bekostar lantmåteriförrättning.

Gemensamhetsanläggning

Kommunen äger allmän platsmark – gata. En eller flera gemensamhetsanläggningar ska bildas för drift och underhåll av allmän platsmark – gata. Kommunen upplåter

den del som avser Gata utan ersättning till en eller flera gemensamhetsanläggningar. Kommunen genomför utbyggnad av gator vilka sedan överläts till gemensamhetsanläggningen/arna. Kommunen ansöker om och bekostar anläggningsförrättning.

Allmän platsmark natur ska skötas av kommunen.

Rättigheter

Inom planområdet finns följande servitut:

Typ	Namn	Syfte	Last	Förmån
AS=avtalsservitut, OS=officialservitut				
AS	10-IM1-93/10012.1	Avloppsledning m.m.	Tjurkö 15:1	Tjurkö 4:48

Tabell 5: Servitut inom planområdet.

Tjurkö 4:48 och 4:49 har andelsservitut i samfällad väg genom området.

Fastighetsrättsliga konsekvenser

Från Tjurkö 15:1 kommer ett flertal småhustomter avstyckas. Mark som utgör allmän plats - gata kan utgöra en marksamfällighet eller ligga kvar på Tjurkö 15:1. En gemensamhetsanläggning ska bildas för drift och underhåll av allmän platsmark.

Fastighet	Ej planlagt idag	Ny plan	Fastighetsbildning	Berörd yta (ca m ²)
Tjurkö 15:1, del av	Området är ej planlagt	Del av området planläggs för kvartersmark bostäder Del av området planläggs för allmän plats gata och natur	Bostäder avstyckas till egna fastigheter Allmän platsmark gata kan utgöra en marksamfällighet eller ligga kvar på Tjurkö 15:1 Allmän platsmark natur ligger kvar på Tjurkö 15:1	Planbestämelse anger minsta fastighetsstorlek till 1000 m ² .
Tjurkö 4:48	Fastigheten är ej planlagd	Fastigheten planläggs som kvartersmark bostäder	Ingen fastighetsbildning ska ske	
Tjurkö 4:49	Fastigheten är ej planlagd	Fastigheten planläggs som kvartersmark bostäder	Ingen fastighetsbildning ska ske	

Tabell 6: Tabell ovan visar fastighetsrättsliga konsekvenser av detaljplanens genomförande

Sammanfattande konsekvenser

Genomförandet av detaljplanen för Tjurkö 15:1 innebär en utveckling av ett nytt bostadsområde som kombinerar ny bebyggelse med ett tydligt bevarande- och hänsynsperspektiv. Planen möjliggör småhus i varierande utformning, placerade så att områdets kulturhistoriska och naturmässiga värden kan skyddas och lyftas fram. En stor andel av marken sparas som natur, där både värdefulla biotoper och kulturhistoriska lämningar bevaras, tillgängliggörs och synliggörs genom röjning och anläggning av vandringsled. Samtidigt stärks områdets rekreativa värden, bland annat genom bättre tillgänglighet till natur- och kustmiljöer.

Utbyggnaden av det kommunala vatten- och avloppssystemet planeras påbörjas i norra delen av Tjurkö och den nya bebyggelsen inom planområdet kommer att anslutas till ledningsnätet. Markförhållandena inom planområdet bedöms vara goda, vilket möjliggör bebyggelse utan avancerade geotekniska åtgärder. Förorenad mark hanteras enligt genomförda undersökningar och åtgärdas vid behov. Föroreningshalten i sedimenten bedöms vara måttligt/medelhög, vilket endast innebär att försiktighet behöver iakttas vid anläggningsarbeten i vattenområdet. Dagvatten bedöms kunna hanteras lokalt inom planområdet, med avledning via ledningsnät och vidare i diken/ytlig avrinning över naturmark mot recipienten. Exploatering bedöms inte leda till otillåten försämring i recipienten eller äventyra möjligheten att uppnå MKN.

Trafiksystemet bedöms kunna hantera den ökade belastningen från ny bebyggelse utan större åtgärder. Närheten till kollektivtrafik och skärgårdstrafik bedöms som god, vilket ger förutsättningar för minskat bilberoende. Gång- och cykeltrafik hänvisas även fortsättningsvis till blandtrafik, men bedöms vara acceptabel ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Naturvärden på land och i vatten påverkas, men åtgärder har vidtagits för att begränsa denna påverkan. Höga naturvärden, särskilt sådana kopplade till hotade arter och känsliga biotoper, undantas från exploatering. I vattenområdet har bryggans placering anpassats för att undvika muddring och därmed minska påverkan på bottenvegetation, t.ex. ålgräsängar. Trots att vattenområdet har höga naturvärden bedöms påverkan kunna begränsas till en acceptabel nivå. Groddjur, fladdermöss och fågelliv har beaktats genom anpassningar i utformning och genom planerade skötselåtgärder.

Planförslaget innebär en avvägning mellan bebyggelseutveckling och kulturmiljöns bevarande. En kulturlandskapsanalys har legat till grund för utformningen, vilket resulterat i att endast de mest lämpliga delarna tas i anspråk för bebyggelse. Nya bostäder anpassas i skala, volym och material för att harmoniera med Tjurköns bebyggelsetradition. Lämningar från stenindustrin bevaras och integreras i området som kulturhistoriska värden, vilket även bidrar till rekreativa och pedagogiska kvaliteter.

Strandskyddet kvarstår till stor del men upphävs för småbåtshamnen, dess parkering samt för vissa bostadsytor där särskilda skäl föreligger. Fri passage längs

stranden säkerställs och småbåtshamnen utformas så att påverkan på växt- och djurliv minimeras.

Planområdet ligger på god höjd över havet och påverkas inte av stigande vattennivåer. Däremot kan delar av vägarna till och från Tjurkö utsättas för tillfälliga översvämningar i framtida klimatscenarier. Dessa bedöms kunna hanteras genom Trafikverkets löpande underhåll och klimatanpassningsarbete, samt genom alternativa lösningar vid akuta situationer.

Sociala aspekter har integrerats i planeringen. Tillgänglighet och trygghet stärks, bland annat genom att området görs mer tillgängligt genom vägar och stigar. Lekotoper och naturmiljöer ger goda förutsättningar för barns lek och utveckling. Planen bedöms bidra positivt till flera nationella miljömål genom att främja ett rikt växt- och djurliv, stärka kustens rekreativa värden och säkerställa en långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur.

Kapaciteten på Sturköskolan (F-6) bedöms goda, även efter utbyggnad enligt detaljplanen. Situationen för JKC (7–9) kan komma att vara ansträngd om några år, men en utbyggnad enligt detaljplanen bedöms inte få en omfattande påverkan på elevantalet. Beroende på hur stor andel barnfamiljer som flyttar in, kan det vara på gränsen till antal förskoleplatser på Sturkö. Kommunen har dock långsiktiga planer på att bygga en ny förskola på Sturkö.

Sammantaget bedöms detaljplanen ge förutsättningar för en varsam, hållbar utveckling av området som tillgodoser behovet av nya bostäder samtidigt som natur-, rekreations- och kulturvärden bevaras och utvecklas.

Förklaring och motivering av planbestämmelserna

Användningen av allmän plats

GATA

Gata – Användningen Gata används för områden avsedda främst för trafik inom en ort eller för trafik som har sitt mål vid gatan. Bestämmelsen har kombinerats med bestämmelse om enskilt huvudmannaskap (a_2).

NATUR

Natur – Användningen Natur används för områden för friväxande grönområden som inte sköts mer än enligt skötselplan eller genom visst begränsat underhåll. Användningen används för att säkerställa att området bevaras som grönområde, vilket skyddar kulturlämningar och värdefull natur. Inom användningen finns möjlighet att tillskapa utrymmen för omhändertagande av dagvatten och att anordna vandringsled med lekmöjligheter. Inom användningsytan gäller bestämmelser som anger att lämningar från stenindustrin ska bevaras (q_1).

PARK

Park – Användningen Park används för områden för grönområden som kräver skötsel och som helt eller till viss del är anlagda. Inom planområdet finns tre ytor med parkändamål, som syftar till att leda ut dagvatten och skyfall. Ytorna skapar också en buffertzon till ny bebyggelse för befintliga enbostadshus. Bestämmelsen har kombinerats med bestämmelse om enskilt huvudmannaskap (a_2).

Användning av kvartersmark

B

Bostäder – Användningen Bostäder används för områden för olika former av boende av varaktig karaktär. Även bostadskomplement ingår i användningen. Inom delar av planområdet finns bestämmelsen f1 som reglerar att endast friliggande enbostadshus får uppföras.

E

Tekniska anläggningar – Användningen Tekniska anläggningar används för områden för tekniskt ändamål. Syftet med användningen är att möjliggöra pumpstation och tryckstegringsstation för vatten- och avlopp.

Användning av vattenområde

W₁

Småbåtshamn – Området är avsett för mindre hamn och att användas för fritidsbåtar. Vattenområdet är tänkt att fortsätta ha karaktär av öppet vatten.

Egenskapsbestämmelser allmän plats

Skydd av kulturvärden

q₁

Lämningar från stenindustrin ska bevaras – Bestämmelsen finns på all mark planlagd som "NATUR" och syftar till att skydda de mest värdefulla lämningarna som finns i området. Lämningarna utgörs av stenmurar, skrotstenshögar, stenbrott, mindre husgrunder och en äldre brunn.

Utformning av allmän plats

- parkering₁ Parkeringsplats – I anslutning till småbåtshamnen möjliggörs att ca fyra parkeringsplatser kan tillskapas för att möjliggöra avlastning till fritidsbåtar.

Upphävande av strandskydd

- a₁ Strandskyddet är upphävt – På allmän plats upphävs strandskydd för att möjliggöra väg till nya bostäder och parkeringsplatser vid småbåtshamn. Upphävande avser endast nödvändiga ytor och resterande områden med strandskydd kvarstår. Upphävande sker även på kvartersmark och vattenområde, se bestämmelse a₄ och a₆.

Huvudmannaskap

- a₂ Huvudmannaskapet är enskilt för den allmänna platsen – Alla allmänna platser ska ha en huvudman. Huvudmannen för de allmänna platserna är ansvarig för att ställa i ordning och förvalta de allmänna platserna, till exempel för att bygga ut och sköta gator. Huvudregeln i plan- och bygglagen, PBL, anger att kommunen är huvudman för de allmänna platserna i en detaljplan. Om det finns särskilda skäl för att ha enskilt huvudmannaskap kan kommunen bestämma detta i detaljplanen och det regleras då genom en egenskapsbestämmelse om huvudmannaskap på de allmänna platserna.

Fastighetsindelningsbestämmelser

- a₃ Servitut avseende rätt till in- och utfart till förmån för TJURKÖ 2:106 som belastar TJURKÖ S:31 – Bestämmelsen finns för en mindre befintlig tillfartsväg i norr och syftar till att kunna bilda servitut för att säkerställa in- och utfart.

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

Skydd av kulturvärden

- q₂ Stenmurar ska bevaras – Bestämmelsen finns på all kvartersmark där det finns stenmurar och syftar till att skydda riksintressets värden. Ett bevarande innebär att åtgärder på och intill murarna inte får göras, då detta påverkar upplevelsen av dem. Detta kan exempelvis vara öppningar eller uppfyllnad av mark intill dem.

Placering

- p₁ Huvudbyggnader ska placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns alternativt sammanbyggas i fastighetsgräns – Placeringsbestämmelsen säkerställer avstånd mellan huvudbyggnader, vilket ger ett luftigt uttryck. Bebyggelsen på Tjurkö ligger i många fall längre in på tomterna och bestämmelsen bidrar till att ny bebyggelse anpassas till befintlig. Om huvudbyggnader sammanbyggs (parhus och rad-/kedjehus) gäller avståndet 4,5 meter inte mellan varje bostad, utan bara från övriga fastighetsgränser.
- p₂ Komplementbyggnader ska placeras minst 1 meter från fastighetsgräns alternativt sammanbyggas i fastighetsgräns – Bestämmelsen säkerställer att utrymme finns för att komplementbyggnader ska kunna underhållas på egen fastighet.

- p₃** Garage/carport ska placeras minst 6 meter från fastighetsgräns där angöring sker – Bestämmelsen säkerställer att uppställningsplats för bil ska kunna anordnas framför garage/carport.

Utformning

- f₁** Endast friliggande enbostadshus – Bestämmelsen finns på de ytor som gränsar till vägar och närliggande befintlig bebyggelse i norr. Bestämmelsen är en av de lite hårdare reglerade bestämmelserna som har direkt koppling till bebyggelsevärden utpekade i riksintresse för kulturmiljövård.
- f₂** Tak ska utformas som sadeltak med rött tegel alternativt röd falsad plåt – Bestämmelsen finns på de ytor som gränsar till vägar och närliggande befintlig bebyggelse i norr. Bestämmelsen är en av de lite hårdare reglerade bestämmelserna som har direkt koppling till bebyggelsevärden utpekade i riksintresse för kulturmiljövård.
- f₃** Taktäckning ska vara röd – Bestämmelsen finns på de ytor som är belägna längre in i planområdet och därmed inte gränsar till vägar och närliggande befintlig bebyggelse i norr. Bestämmelserna har referens till de kulturhistoriska värden som återfinns i befintlig bebyggelse, dock är de inte lika hårt reglerade eftersom bebyggelse inom dessa områden bedöms kunna ges ett något friare uttryck.

Fastighetsstorlek

- d₁ 1000,0** Minsta fastighetsstorlek är angivet värde i m² – Bestämmelsen finns på alla kvartersmark för bostadsändamål. Bestämmelsen har koppling till bebyggelsevärden utpekade i riksintresse för kulturmiljövård. Tomter på Tjurkö är ofta relativt stora, vilket gör att avstånden mellan byggnader och möjlighet till vegetation och att spara lämningar ökar.

Höjd på byggnadsverk

- h₁** Högsta nockhöjd för huvudbyggnader med takvinkel 10–34 grader är 6,5 meter – Bestämmelsen finns inom all kvartersmark för bostadsändamål och syftar till att säkerställa att två våningar inte kan uppföras. Två våningar bedöms inte kunna uppföras med hänsyn till bebyggelsevärden kopplade till riksintresset för kulturmiljövård.
- h₂** Högsta nockhöjd för huvudbyggnader med takvinkel 35–45 grader är 8 meter – Bestämmelsen finns inom all kvartersmark för bostadsändamål och möjliggör att vind kan inredas.
- h₃** Högsta nockhöjd för komplementbyggnader är 5,5 meter – Tillsammans med bestämmelse om största byggnadsarea för komplementbyggnader säkerställer bestämmelsen att komplementbyggnadernas volymer begränsas och därmed inte dominerar över huvudbyggnaderna. Bestämmelsen möjliggör uppförande av dubbelgarage.

Utförande

- b₁** Fasader ska utformas med stående träpanel med röd slam- eller oljefärg – Bestämmelsen finns på de ytor som gränsar till vägar och närliggande befintlig bebyggelse i norr. Bestämmelsen är en av de lite hårdare reglerade bestämmelserna som har direkt koppling till bebyggelsevärden utpekade i riksintresse för kulturmiljövård.
- b₂** Fasader ska utformas med träpanel alternativt träpanel i kombination av sten – Bestämmelsen finns på de ytor som är belägna längre in i planområdet och därmed inte gränsar till vägar och närliggande befintlig värdefull bebyggelse i norr. Bestämmelserna har referens till de kulturhistoriska värden som återfinns i befintlig bebyggelse, dock är de inte lika hårt reglerade eftersom bebyggelse inom dessa områden bedöms kunna ges ett något friare uttryck.

Utnyttjandegrad

- e₁ 0,0** Största byggnadsarea är angivet värde i m² per enbostadshus – Bestämmelsen finns på all kvartersmark för bostadsändamål, dock anges olika ytor beroende på läge inom planområdet. De ytor som gränsar till vägar och närliggande befintlig bebyggelse i norr och därmed har direkt koppling till bebyggelsevärden utpekade i riksintresse för kulturmiljövård är hårdare reglerade (max. 150 m²). Ytor belägna längre in i planområdet är inte lika hårt reglerade eftersom bebyggelse inom dessa områden bedöms kunna ges ett något friare uttryck (max. 190 m²).
- e₂ 0,0** Största byggnadsarea är angivet värde i m² per sammanbyggda bostadshus – Detaljplanen medger att parhus och rad- och kedjehus kan uppföras inom de områden som är belägna längre in i planområdet och därmed längre ifrån kulturhistorisk värdefull bebyggelse. Bestämmelsen gäller således endast på dessa ytor. På övriga ytor tillåts endast friliggande enbostadshus. Samma byggnadsarea gäller på alla ytor (max. 450 m²) och säkerställer att volymerna inte blir för omfattande då det skulle ha negativ inverkan på kulturmiljö och landskapsbild samt stänga utblickar. Storleken medger att tre bostadshus med sammanbyggda carport/garage kan uppföras.
- e₃ 0,0** Största byggnadsarea är angivet värde i m² per komplementbyggnad – Tillsammans med bestämmelse om högsta byggnadshöjd för komplementbyggnader säkerställer bestämmelsen att komplementbyggnadernas volymer begränsas och därmed inte dominerar över huvudbyggnaderna. Bestämmelser meder att dubbelgarage kan uppföras.

Takvinkel

- O₁** Takvinkel för huvudbyggnader med sadeltak ska vara 27–45 grader – Bestämmelsen säkerställer att sadeltaken får en tydlig lutning och har direkt koppling till riksintresse för kulturmiljövård. Sadeltak är ett av de bebyggelsevärden som finns utpekade i kunskapsunderlaget till riksintresset.
- O₂** Takvinkel för huvudbyggnader med pulpettak ska vara 10–27 grader – Bestämmelsen säkerställer att pulpettaken får en tydlig lutning så att de inte upplevs platta.

Stängsel, utfart och annan utgång

þ o o d

Utfartsförbud – Utfartsförbud finns i planområdets nordvästra del. Bestämmelsen säkerställer att ingen utfart får ske mot GATA där busslinga med busshållplats finns.

Markens anordnande och vegetation

n₁

Ny bebyggelse ska placeras och utformas så att ingrepp i terräng och påverkan på lämningar från stenindustrin begränsas – Bestämmelsen finns på all kvartersmark för bostadsändamål. De mest värdefulla lämningarna finns inom områden planlagda som NATUR och omfattningen av lämningar inom kvartersmark är därmed inte lika betydande. Dock finns det även en del lämningar inom kvartersmark. Bestämmelsen syftar till att ytterligare minska påverkan på områdets lämningar och ökar möjligheten att bevara områdets karaktär, även inom de områden som bebyggs.

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får endas förses med byggnad – Bestämmelsen säkerställer att ingen byggnad får uppföras närmare än 8 meter från Norra Tjurkövägen och Store Lyckevägen. Bestämmelsen har direkt koppling till bebyggelsevärden utpekade i riksintresse för kulturmiljövård. Bebyggelsen på Tjurkö är ofta belägna längre in på tomterna.

Upphävande av strandskydd

a₄

Strandskydd är upphävt – Upphävande av strandskydd på kvartersmark sker för att möjliggöra nya bostäder. Upphävande sker även på allmän plats och vattenområde, se bestämmelse a₁ och a₅.

Villkor för startbesked

a₅

Startbesked får inte ges för åtgärder som innebär väsentliga ändringar av markanvändningen förrän markföreningarna avhjälpas – Bestämmelsen finns på kvartersmark för bostadsändamål vid södra infarten, där tidigare uppställningsplats/ upplag varit.

Egenskapsbestämmelser för vattenområde

Upphävande av strandskydd

a₆

Strandskydd är upphävt – Upphävande av strandskydd på vattenområde sker för att möjliggöra ny småbåtshamn. Upphävandet sker endast vid placering av bryggor. Strandskydd vid strandlinjen både på land och i vatten kvarstår, vilket gör att allmänhetens tillträde till strandområdet även i fortsättningen gäller. Upphävande sker även på allmän plats och kvartersmark, se bestämmelse a₁ och a₄.

Genomförandetid

Genomförandetiden är 10 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga krafts datum – Genomförandetiden anger den tidsrymd inom vilken en detaljplan är tänkt att genomföras och ska bestämmas till mellan fem och femton år. Innan genomförandetiden har gått ut får planen inte ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägares vilja.

Medverkande tjänstemän

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Anna-Karin Skiöld, bebyggelseantikvarie
Felicia Persson, miljöhandläggare
Jennie Gröning, miljöhandläggare
Hans Johansson, kommunekolog
Justyna Wajda, natuvårdshandläggare
Josefine Sandgren, bygglovarkitekt
Maria Öiås, planarkitekt
Anna Olausson, planarkitekt
Malin Sjöstrand, planarkitekt

Kommunledningsförvaltningen

Annika Spåhl, exploateringsingenjör
Clas Lindell, exploateringsingenjör

Drift- och serviceförvaltningen

Anders Norén, trafikingenjör
Peter Håkansson, strateg VA-avdelningen
Jörgen Johansson, förvaltare hamnavdelningen
Mia Svensson, projektledare

Fastighetsförvaltningen

Richard Andersson, projektledare
Eva Ulfsdotter Karlströmer, projektledare

Eleonor Karlsson
planchef

Malin Sjöstrand
planarkitekt